

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επικοινωνίας και
Μέσων Ενημέρωσης

Πτυχιακή εργασία

**“ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ”**

Ραφαέλα Ανδρέου

Λεμεσός, Μάιος, 2018

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Πτυχιακή εργασία

“ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ”

της
Ραφαέλας Ανδρέου

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια
Δρ. Ιόλη Νικολαΐδου

Λεμεσός, Μάιος 2018

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright©, 2018

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών
Διαδικτύου του

Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των
απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαιτέρως τη διοίκηση του τμήματος που με τη βοήθειά της κοινοποιήθηκε το εργαλείο συλλογής δεδομένων της πτυχιακής αυτής σε όλα τα ακαδημαϊκά και φοιτητικά μέλη της κοινότητας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω άτομα του κύκλου μου που βοήθησαν το εργαλείο αυτό να γίνει γνωστό και σε άλλα άτομα μέσω της κοινοποίησης του στους προσωπικούς τους λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Παράλληλα, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου που αυτά τα 4 χρόνια φοίτησης μου στο πανεπιστήμιο ήταν πάντα δίπλα μου και με στήριζε.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο στόχος της παρούσας έρευνας είναι να επισημάνει και να παρουσιάσει τους παράγοντες που επηρεάζουν το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης των Κύπριων πολιτών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η έρευνα εστιάζει στη μέτρηση της ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με αντικειμενικό τρόπο και στη συσχέτιση βασικών παραγόντων με αυτή. Γίνεται χρήση ποσοτικής μεθόδου. Χρησιμοποιήθηκαν δύο εργαλεία συλλογής δεδομένων: ένα ερωτηματολόγιο που συλλέγει δημογραφικά στοιχεία και ένα διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο, το οποίο μετρά το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Το δείγμα αποτελείται από 178 κύπριους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Αρχικά εντοπίστηκε πως ο μέσος όρος των βαθμών ψηφιακής εγγραμματοσύνης των συμμετεχόντων είναι 83/100 ($M=83.34$, $SD=9.67$) άρα θεωρούνται ψηφιακά εγγράμματοι στη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Η σχέση μεταξύ βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης και ηλικίας είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.01% και υπάρχει μια χαλαρή αρνητική σχέση ($r = -0.27$) μεταξύ τους, η σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης και χρόνων χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05%, και υπάρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.18$) μεταξύ των δύο μεταβλητών και η σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης και των ωρών χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.01% και υπάρχει μια χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.26$) μεταξύ τους. Όσον αφορά το ερώτημα που αφορά τους χρήστες με τη μεγαλύτερη συχνότητα χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ο μέσος όρος και των τριών κατηγοριών (“ρυθμίσεις απορρήτου”, “γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” και “γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων”) είναι το 96%(95.72%), άρα οι κύπριοι πολίτες γνωρίζουν να χρησιμοποιούν σωστά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Τέλος, δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και της αυτοαναφοράς βαθμού που έδωσε το κάθε άτομο.

Λέξεις κλειδιά: ψηφιακή εγγραμματοσύνη, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης

ABSTRACT

The purpose of this research study is to identify and present the factors that affect the level of social media literacy of Cypriots citizens. The research study focuses on the systematic measurement of social media literacy and on the examination of the relationship of social media literacy and specific factors. It implements quantitative methods. Two data sources were used: a questionnaire that collects demographics and an online diagnostic test, that measures participants' level of social media literacy. The sample was 178 Cypriot social media users. Firstly, it was identified that the average social media literacy level of the participants was 83/100 ($M=83.34$, $SD=9.67$), so relatively high. The relation between social media literacy level and age was statistically significance at a level of significance 0.01% and there was a slight negative relation ($r= -0.27$) between them. The relation between social media literacy level and the years of social media use was statistically important at a level of 0.05%, and there was a slight positive relation ($r=0.18$) between the two variables. The relation between social media literacy level and hours of social media use was statistically significant at a level of 0.01% and there was a slight positive relation ($r=0.26$) between them. Regarding the question that concerns the users with the most frequent use of social media, the average of all of the three categories ("privacy settings", "knowledge of choosing personal data for sharing" and "knowledge of rejecting spam messages") is 96% (95.72%), so Cypriot citizens seem to know how to use social media appropriately. Finally, there is no statistically significant relation between the social media literacy level and perceived competence with social media.

Key words: digital literacy, social media, level digital literacy

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ABSTRACT	vi
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	vii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	xiii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	xvi
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	xvii
ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ	xviii
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ	3
2.1 Περιγραφή Προβλήματος	3
2.2 Αναγκαιότητα Μελέτης	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	5
3.1 Υποθέσεις	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	10
Ψηφιακή Εγγραμματοσύνη στο συγκείμενο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης... ..	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	13
6.1 Συλλογή Δεδομένων	13
6.2 Λειτουργικοποίηση Ψηφιακής Εγγραμματοσύνης	17
6.3 Δείγμα	18
6.4 Διαδικασία	18
6.5 Ανάλυση Δεδομένων	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	19
7.1 Δημογραφικά στοιχεία δείγματος	19
7.2 Απαραίτητες πληροφορίες:	20
7.3 Γενικό ερευνητικό ερώτημα -Μέσος όρος ψηφιακής εγγραμματοσύνης των Κύπριων πολιτών	24
7.4 Πρώτο ειδικό ερευνητικό ερώτημα – Ψηφιακή εγγραμματοσύνη μέσω κοινωνικής δικτύωσης σε σχέση με την ηλικία, το φύλο, τα χρόνια χρήσης του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων, τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων και την τυπική εκπαίδευση/μορφωτικό επίπεδο;	25

7.5 Δεύτερο ειδικό ερευνητικό ερώτημα – Αν οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης γνωρίζουν να τα χρησιμοποιούν σωστά.....	31
7.6 Τρίτο ειδικό ερευνητικό ερώτημα – “Αυτοαναφορές σε σχέση με βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;”	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	43
8.1 Συμπεράσματα.....	43
8.2 Περιορισμοί Έρευνας.....	47
8.3 Μελλοντικές Βελτιώσεις και Εισηγήσεις για Μελλοντικές Έρευνες.....	48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	49
10.1 Έντυπες Πηγές.....	49
10.2 Ηλεκτρονικές Πηγές.....	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.....	52
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.....	55

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Απάντηση στην ερώτηση φύλου:.....	19
Πίνακας 2: Απάντηση στην ερώτηση ηλικίας:	19
Πίνακας 3: Απάντηση στην ερώτηση για το μορφωτικό επίπεδο:	20
Πίνακας 4: Απάντηση στην ερώτηση για φοιτητής ή όχι:.....	20
Πίνακας 5: Απάντηση στην ερώτηση για χρόνια χρήσης διαδικτύου:.....	20
Πίνακας 6: Απάντηση στην ερώτηση για συχνότητα χρήσης διαδικτύου:.....	21
Πίνακας 7: Απάντηση στην ερώτηση για ώρες χρήσης διαδικτύου:.....	21
Πίνακας 8: Απάντηση στην ερώτηση για χρόνια χρήσης διαδικτύου:	22
Πίνακας 9: Απάντηση στην ερώτηση για συχνότητα χρήσης διαδικτύου:.....	22
Πίνακας 10: Απάντηση στην ερώτηση για ώρες χρήσης μέσω κοινωνικής δικτύωσης:	23
Πίνακας 11: Απάντηση στην ερώτηση για πρόβλεψη επιπέδου γνώσεων για Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης	23
Πίνακας 12: Απάντηση στην ερώτηση για πρόβλεψη της βαθμολογίας στο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο:.....	24
Πίνακας 13: Βαθμολογία στο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο:	24
Πίνακας 14: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με την ηλικία	26
Πίνακας 15: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τα χρόνια χρήσης του διαδικτύου	26
Πίνακας 16: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου	27
Πίνακας 17: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τις ώρες χρήσης διαδικτύου	27
Πίνακας 18: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τα χρόνια χρήσης μέσω κοινωνικής δικτύωσης.....	28
Πίνακας 19: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τη συχνότητα χρήσης μέσω κοινωνικής δικτύωσης.....	28
Πίνακας 20: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τις ώρες χρήσης μέσω κοινωνικής δικτύωσης.....	29
Πίνακας 21: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο	29

Πίνακας 22: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με το φύλο - crosstabs	30
Πίνακας 23: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με το φύλο – Chi-Square	30
Πίνακας 24: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Ρυθμίσεις απορρήτου”	32
Πίνακας 25: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή”	33
Πίνακας 26: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων”	33
Πίνακας 27: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τις κατηγορίες ερωτήσεων “Ρυθμίσεις απορρήτου”, “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” και “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων”	34
Πίνακας 28: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Ρυθμίσεις απορρήτου” σε σχέση με τους φοιτητές	35
Πίνακας 29: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” σε σχέση με τους φοιτητές	36
Πίνακας 30: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων” σε σχέση με τους φοιτητές	36
Πίνακας 31: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τις κατηγορία ερωτήσεων “Ρυθμίσεις απορρήτου”, “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” και “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων” σε σχέση με τους φοιτητές.....	37
Πίνακας 32: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης σε σχέση με τους φοιτητές.....	38
Πίνακας 33: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την πρόβλεψη του βαθμού του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου και του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου	39
Πίνακας 34: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την αυτοαναφορά βαθμού και το δείγμα με το υψηλότερο βαθμό συχνότητας χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης	39
Πίνακας 35: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και το δείγμα με το υψηλότερο βαθμό συχνότητας χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης	40
Πίνακας 36: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, την αυτοαναφορά βαθμού και το δείγμα με το υψηλότερο βαθμό συχνότητας χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης	40
Πίνακας 37: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την αυτοαναφορά των δύο φίλων	41
Πίνακας 38: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό των δύο φίλων	41

Πίνακας 39: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό των δύο φίλων - Chi-Square Tests.....	42
Πίνακας 40: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό των δύο φύλων ως προς την πρόβλεψη βαθμού	42

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1: Δεξιότητες Ψηφιακά Εγγράμματος Ατόμου	10
Διάγραμμα 2: Ερώτηση 11 από το διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο.....	15
Διάγραμμα 3: Ερώτηση 5 από το διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο.....	16
Διάγραμμα 4: Απόδειξη μέσου όρου από διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο της NorthStar.	17
Διάγραμμα 5: Ερωτήσεις και βαρύτητα του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκίμιου	17

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΤΠΕ: Τεχνολογίες Επικοινωνιών και Πληροφοριών

ΗΠΑ: Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ

Digital Literacy	Ψηφιακή Εγγραμματοσύνη
Social Media Literacy δικτύωσης	Ψηφιακή Εγγραμματοσύνη στα Μέσα κοινωνικής
Online test	Διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο
E-safety	Ηλεκτρονική Ασφάλεια
Tablet	Υπολογιστής Ταμπλέτα
Smartphone	Έξυπνο Τηλέφωνο
Like	Μου αρέσει
Share	Κοινοποίηση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στον 21^ο αιώνα έχει δοθεί μεγάλη έμφαση στην τεχνολογική ανάπτυξη και πιο συγκεκριμένα στις νέες τεχνολογίες. Όπως η κοινωνία και ο πολιτισμός έτσι και η τεχνολογία εξελίσσεται με ραγδαίους και αδιάκοπους ρυθμούς. Από το WEB 1.0, όπου ο χρήστης ήταν ένας παθητικός δέκτης πληροφορίας, η κοινότητα των χρηστών έχει μεταβεί στο WEB 2.0, όπου ο χρήστης δημιουργεί, συμπληρώνει, ανταλλάζει πληροφορίες και επικοινωνεί με άλλους χρήστες, με διαδραστικά μέσα (O'Reilly,2005).

Ως εκ τούτου, μέσα από την Κοινωνία της Πληροφορίας και τη βελτίωση του WEB 2.0 τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αναπτύχθηκαν και στη συνέχεια μετεξελιχθηκαν, σε σημείο που να διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην καθημερινότητα του κάθε πολίτη (McCombs, 2004). Τα μέσα αυτά αποτελούν κύρια θεματολογία συζητήσεων στην προσωπική ζωή του καθενός αλλά και στην επαγγελματική, εφόσον πλέον η χρήση τους έχει αυξημένη ζήτηση από επιχειρήσεις και οργανισμούς για την προβολή των ιδίων καθώς και των προϊόντων και υπηρεσιών που παρέχουν στον καταναλωτή. Γι' αυτόν το λόγο, για να συμμετάσχει κάποιος σε συζητήσεις για τις πιο πάνω θεματολογίες, το ελάχιστο που "απαιτείται" είναι να γνωρίζει και να χρησιμοποιεί τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά και να είναι καλά ενημερωμένος για τις αλλαγές και ανανεώσεις που υλοποιούνται συνεχώς σε αυτά. Γενικά χρειάζεται να είναι ενεργός χρήστης τους.

Ο χρήστης προϋποθέτει να έχει μεγάλη "εμπειρία" και γνώσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ωστόσο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν μετατρέψει και μεταμορφώσει τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα επικοινωνούν με τους υπόλοιπους ανθρώπους και πιο γενικά με την κοινωνία (Murphy, Loeb, Basto, Challacombe, Trinh & Leveridge, 2014). Ως εκ τούτου, χαρακτηρίζονται και ως νέες μορφές επικοινωνίας. Έχουν δημιουργήσει ένα νέο πλαίσιο επικοινωνίας, όπου η μεταφορά και η ροή της πληροφορίας πραγματοποιείται με περισσότερη ευκολία και με μεγαλύτερη ταχύτητα (Βασιλειάδου, 2016).

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι πλατφόρμες παροχής πληροφορίας αλλά και αλληλεπίδρασης με το χρήστη όπου και ο ίδιος συνεισφέρει με πολυμεσικό περιεχόμενο. Όπως αναφέρουν οι Kaplan και Haenlein (2010), οι χρήστες παίρνουν πλέον το ρόλο του “παραγωγού - καταναλωτή”, αφού δεν χρησιμοποιούν μόνο το τελικό προϊόν, αλλά συμμετέχουν ενεργά στην παραγωγή του. Επίσης, σύμφωνα με το Mao(2014), οι κύριοι λόγοι χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι η διασκέδαση, η σύνδεση με φίλους και οικογένεια, καθώς και η κοινή χρήση εικόνων, ενδιαφερόντων, βίντεο και εμπειριών με τους υπόλοιπους χρήστες.

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να εξεταστεί ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης των Κύπριων πολιτών ως προς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι παράγοντες που τον επηρεάζουν, καθώς και να διερευνηθεί αν οι Κύπριοι υπερεκτιμούν τις δεξιότητες τους ως προς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή όχι.

Στα κεφάλαια που θα ακολουθήσουν ορίζεται τι είναι η ψηφιακή εγγραμματοσύνη και πως συνδέεται με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Πιο αναλυτικά το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στην περιγραφή του προβλήματος και στην αναγκαιότητα της έρευνας. Στο τρίτο κεφάλαιο καταγράφονται τα γενικά και ειδικά ερευνητικά ερωτήματα καθώς και οι υποθέσεις της έρευνας αυτής που είναι βασισμένες σε προηγούμενες μελέτες. Στο τέταρτο κεφάλαιο επισημαίνεται το θεωρητικό πλαίσιο στο οποίο είναι βασισμένη η συγκεκριμένη έρευνα, ενώ στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η βιβλιογραφική επισκόπηση όπου αναλύονται παρόμοιες έρευνες. Στη συνέχεια το έκτο κεφάλαιο περιγράφει τη μεθοδολογία της έρευνας, και το έβδομο κεφάλαιο παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας. Στο όγδοο κεφάλαιο παρουσιάζεται η συζήτηση σχετικά με την έρευνα αυτή και τέλος στο ένατο κεφάλαιο παρέχεται η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για την ολοκλήρωση της πτυχιακής μελέτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

2.1 Περιγραφή Προβλήματος

Πλέον θεωρείται απαραίτητο προσόν του κάθε ατόμου να έχει γνώσεις και δεξιότητες που να αφορούν στη σωστή χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις ανάγκες της κοινωνίας της πληροφορίας. Η ανάγκη για την ύπαρξη των πιο πάνω δεξιοτήτων δεν απαιτείται μόνο για προσωπικούς λόγους αλλά και για επαγγελματικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς. Μέσα από τη βιβλιογραφική αναζήτηση που έγινε για τη συγκεκριμένη πτυχιακή πρόταση, δεν εντοπίστηκαν έρευνες που εξετάζουν ποσοτικά το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης των χρηστών ως προς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Παρόλα αυτά, στο μεγαλύτερο πλήθος των ερευνών που έχουν ως θεματική τους την εγγραμματοσύνη στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης εμπλέκονται και άλλοι παράγοντες, όπως η εκπαίδευση, η υγεία καθώς και επαγγελματικά ζητήματα (Vanwynsberghe, Vanderlinde, Georges & Verdegem, 2015; Callens, 2014; Murphy, 2014). Συμπεριλαμβάνοντας τους πιο πάνω παράγοντες, οι έρευνες εξειδικεύουν το δείγμα τους καθώς επικεντρώνονται σε άτομα με ειδικά χαρακτηριστικά, όπως είναι οι μαθητές, φοιτητές ή ιατροί. Έτσι, τα δεδομένα αυτά δεν μπορούν να αποδώσουν γενικά συμπεράσματα για τον πληθυσμό της χώρας που μελετούν.

Ακόμη μια αδυναμία που εντοπίστηκε στις υπάρχουσες έρευνες, είναι η απουσία εύρεσης παραγόντων όπως των δημογραφικών χαρακτηριστικών και χαρακτηριστικών χρήσης που επηρεάζουν το βαθμό της ψηφιακής εγγραμματοσύνης κάποιου ατόμου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Για παράδειγμα, δεν βρέθηκαν έρευνες που να αναφέρονται στο αν η ηλικία, η συχνότητα ή/και τα χρόνια χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης καθώς και το μορφωτικό επίπεδο παίζουν ρόλο στο βαθμό αυτό. Το μοναδικό στοιχείο που έχει δημοσιευτεί μέχρι στιγμής είναι το ποσοστό χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από πολίτες διάφορων χωρών, όπως είναι η Αμερική (Pew Research Center, 2010).

Ωστόσο, η μεθοδολογία που ακολούθησαν οι μελέτες δεν είναι συστηματική. Οι πλείστες καταγράφουν την εγγραμματοσύνη στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με βάση προσωπικές αναφορές των συμμετεχόντων και δεν εξακριβώνουν την ορθότητα των δεδομένων που συνέλεξαν μέσω κάποιας άλλης μεθόδου ή διαδικασίας όπως είναι τα διαδικτυακά διαγνωστικά δοκίμια (Hargittai, 2009).

Μια επιπρόσθετη αδυναμία στο συγκεκριμένο ερευνητικό πεδίο είναι ότι πολλές μελέτες αναφέρονται στη σωστή χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αλλά καμία από αυτές δεν την ορίζει, ούτε προσδιορίζει τα απαιτούμενα στοιχεία για τη σωστή χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

2.2 Αναγκαιότητα Μελέτης

Σε αυτό το σημείο, βρίσκοντας τις αδυναμίες που υπάρχουν στην ερευνητική κοινότητα, η συγκεκριμένη μελέτη έρχεται να συνεισφέρει δημοσιεύοντας δεδομένα για τη χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης μέσω μιας αντικειμενικής μεθόδου (χρήση τυποποιημένου διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου με αυτόματη βαθμολόγηση). Επιπρόσθετα, έχει δημιουργηθεί από τον ερευνητή ένα διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο μέτρησης του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης το οποίο καλύπτει εν μέρει τη μέτρηση της σωστής χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης, με την έννοια της σωστής διαχείρισης της ρύθμισης του απορρήτου των προσωπικών πληροφοριών που δίνονται σε ένα μέσο κοινωνικής δικτύωσης, της αναγνώρισης επικίνδυνων αναρτήσεων, της αποφυγής της προσθήκης αγνώστων στη λίστα των “φίλων” κτλ. Επίσης, εξετάζονται δημογραφικά χαρακτηριστικά όπως η ηλικία, η συχνότητα και τα χρόνια χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης καθώς και το μορφωτικό επίπεδο, τα οποία στη συνέχεια θα συσχετιστούν με το βαθμό εγγραμματοσύνης σε κοινωνικά δίκτυα του δείγματος αυτού. Το δείγμα δεν επικεντρώνεται σε μια συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα, έτσι ώστε να είναι πιο μεγάλη η δυνατότητα γενίκευσης στον πληθυσμό ενδιαφέροντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Η συγκεκριμένη πτυχιακή πρόταση χωρίζεται σε γενικά και ειδικά ερευνητικά ερωτήματα, έτσι ώστε να είναι πιο ξεκάθαρη και στοχευμένη η μελέτη των μεταβλητών που έχουν επιλεγεί να εξεταστούν.

Ως γενικό ερευνητικό ερώτημα τίθεται το εξής:

1. Σε ποιο βαθμό οι Κύπριοι είναι ψηφιακά εγγράμματοι όσον αφορά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης; Από ποιες μεταβλητές επηρεάζεται η ψηφιακή εγγραμματοσύνη όσον αφορά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;

Ως ειδικά ερευνητικά ερωτήματα τίθενται τα εξής:

1. Σε ποιο βαθμό συσχετίζεται η ψηφιακή εγγραμματοσύνη που αφορά μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media literacy) με μεταβλητές όπως την ηλικία, το φύλο, τα χρόνια χρήσης του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων, τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων και την τυπική εκπαίδευση/μορφωτικό επίπεδο;
2. Σε ποιο βαθμό τα άτομα που χρησιμοποιούν μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook) γνωρίζουν πώς να τα χρησιμοποιούν σωστά;
3. Σε ποιο βαθμό οι αυτοαναφορές των χρηστών μέσων κοινωνικής δικτύωσης για τις γνώσεις τους όσον αφορά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συμβαδίζουν με τις πραγματικές τους γνώσεις και δεξιότητες;

3.1 Υποθέσεις

Με βάση τους στόχους που τέθηκαν και τη βιβλιογραφική επισκόπηση διαμορφώνονται οι παρακάτω υποθέσεις:

- i) Υπόθεση 1: Οι φοιτητές χρησιμοποιούν σωστά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Callens, 2014)
- i) Υπόθεση 2: Τα άτομα που χρησιμοποιούν με μεγάλη συχνότητα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης θα έχουν αυτογνωσία ως προς το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης που έχουν σε αυτά (Vanwynsberghe, Vanderlinde, Georges & Verdegem, 2015).
- ii) Υπόθεση 3: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα όσον αφορά την προσωπική τους άποψη για τις ικανότητές τους σε σύγκριση με τις πραγματικές τους δυνατότητες (Li & Ranieri, 2012; Γιαννακοπούλου & Μπάτζιου, 2012).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται έρευνες που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια, με ιδιαίτερη αναφορά στη μεθοδολογία και στα αποτελέσματα που προέκυψαν σχετικά με τον ψηφιακό εγγραμματισμό και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Επισημαίνονται οι έρευνες των Γιαννακοπούλου και Μπάτζιου (2012), Callens (2014) και Vanwynsberghe, Vanderlinde, Georges, και Verdegem (2015). Αρχικά, να σημειωθεί πως οι έρευνες που ασχολούνται γενικά με τη ψηφιακή εγγραμματοσύνη και κυριότερα με αυτή ως προς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, είναι έρευνες που διεξήχθησαν την τελευταία εικοσαετία, λόγω της ανόδου των μέσων κοινωνικής δικτύωσης το συγκεκριμένο διάστημα. Ωστόσο, δεν διερευνήθηκε ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ούτε και οι παράγοντες που τον επηρεάζουν. επίσης, δεν μελετήθηκε το φαινόμενο της σύγκρισης των αυτοαναφορών των συμμετεχόντων με τις πραγματικές τους δεξιότητες μέσω αντικειμενικών μεθόδων όπως είναι κάποιο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο (Hargittai, 2009).

Αρχικά οι σχετικές έρευνες που ασχολούνται με το ψηφιακό εγγραμματισμό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κατηγοριοποιούνται σε αυτές που χρησιμοποίησαν δείγμα από ενήλικες και σε αυτές με δείγμα από φοιτητές ή/ και μαθητές. Στην πρώτη κατηγορία παρουσιάζεται η έρευνα των Γιαννακοπούλου και Μπάτζιου που ολοκληρώθηκε το 2012. Η έρευνα αυτή δεν δίνει έμφαση στην ψηφιακή εγγραμματοσύνη ως προς τα κοινωνικά δίκτυα αλλά στην Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Χρησιμοποίησαν ερωτηματολόγια με δείγμα 100 απόφοιτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είναι χρήστες Η/Υ. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε ερωτήσεις που αφορούσαν τεχνικές δεξιότητες χρήσης των ΤΠΕ αξιοποίησης της πληροφορίας εκπαίδευσης, καθώς και ερωτήματα για κριτική σκέψη. Συμπερασματικά, στην έρευνα εντοπίστηκε πως οι ενήλικες είναι καλοί γνώστες ΤΠΕ αλλά αυτό δε σημαίνει απαραίτητα πως είναι ψηφιακά εγγράμματοι αλλά ούτε και πως έχουν αναπτύξει την κριτική τους σκέψη που είναι ένα σημαντικό συστατικό για κάποιον που θέλει να ονομαστεί ψηφιακά εγγράμματος.

Στη κατηγορία ψηφιακά εγγράμματοι στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που αφορά μαθητές και φοιτητές συμπεριλαμβάνονται οι έρευνες των Callens (2014) και

Bridges(2012). Αρχικά η έρευνα του Callens αναφέρει διάφορες μεθόδους ενσωμάτωσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης εντός της τάξης με τη βοήθεια της ταξινόμησης του Bloom, που επιτρέπει στους διδάσκοντες να εισάγουν με αργό και σταθερό τρόπο τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στο μάθημα και να ωθούν τους μαθητές προς την κατεύθυνση του υψηλότερου επιπέδου σκέψης. Έτσι δημιούργησαν μια πειραματική τάξη από μαθητές. Καθηγητές δίδαξαν ειδικά μαθήματα για τα κοινωνικά δίκτυα, τα οποία ήταν σχετικά με την εύρεση, ανάλυση, διαχείριση και αποθήκευση πληροφοριών. Ως αποτέλεσμα η έρευνα εντόπισε πως οι μαθητές δεν γνωρίζουν να χρησιμοποιούν σωστά τα κοινωνικά δίκτυα και πως οι φοιτητές δεν γνωρίζουν να διαχειρίζονται πληροφορίες ούτε να αξιοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα στο εκπαιδευτικό και επαγγελματικό τομέα. Επίσης συνιστά την παρακολούθηση ειδικών μαθημάτων για τη σωστή χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από μαθητές και φοιτητές.

Όσον αφορά στην έρευνα της Bridges(2012),σχεδιάστηκε μια ειδική τάξη στο πανεπιστήμιο του Όρεγκον στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής(ΗΠΑ), το 2010, όπου οι συμμετέχοντες ήταν 21 πρωτοετείς φοιτητές. Σκοπός της δημιουργίας αυτής της τάξης ήταν η διδασκαλία της επικοινωνιακής χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τους φοιτητές. Πιο εξειδικευμένα ως εργαλείο μάθησης χρησιμοποιήθηκε το μέσο κοινωνικής δικτύωσης Twitter. Πραγματοποιήθηκαν 18 συνεδρίες διάρκειας 50 λεπτών η μία και ολοκληρώθηκαν σε διάστημα 10 εβδομάδων. Οι δραστηριότητες ήταν εντός αλλά και εκτός τάξης, ξεκινώντας με τη δημοσίευση tweetπέντε φορές την εβδομάδα, εντός της τάξης, ανάλυση ενός εγγράφου δοσμένου από ένα διευθυντή Πανεπιστημίου, ένα δεύτερο έγγραφο που είχε να κάνει με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δύο συνεντεύξεις από άτομα διαφορετικής ηλικίας, σχετικά με τις σκέψεις και τις απόψεις τους για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και τέλος ένα τρίτο έγγραφο σχετικό με την ύλη που πραγματοποιείτο εντός της τάξης για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Επίσης, οι φοιτητές κρατούσαν επαφή μεταξύ τους αλλά και με τον καθηγητή μέσω του Twitter. Ως ευρήματα της έρευνας αυτής ήταν πως άτομα ηλικίας 18-24 δεν χαρακτηρίζονται ως συχνοί χρήστες του Twitterκαι πως ελάχιστα από τα άτομα που κυμαίνονται σε αυτό το ηλικιακό φάσμα(τα οποία χαρακτήρισαν τον εαυτό τους υπερχρήστες των κοινωνικών δικτύων), τα πήγαν καλά στο Tweeting.

Σημαντικό σημείο είναι πως οι δύο παραπάνω έρευνες ανέφεραν πως το 73% στην Αμερική ήταν χρήστες κοινωνικών δικτύων, το 2010.

Έτσι, εντοπίζοντας τις αδυναμίες και τις αστοχίες που είχαν προηγούμενες έρευνες, η μελέτη αυτή έρχεται να συμπληρώσει και να εμπλουτίσει την ερευνητική γκάμα όσον αφορά τη ψηφιακή εγγραμματοσύνη στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Πιο συγκεκριμένα, θα συλλέξει στοιχεία από μια μικρή κοινωνία όπως είναι η Κύπρος, θα μελετήσει και θα συσχετίσει δημογραφικά χαρακτηριστικά που θεωρεί ο ερευνητής σημαντικά προς μελέτη με άμεσο στόχο τη συνεισφορά του στο σύνολο των ερευνών.

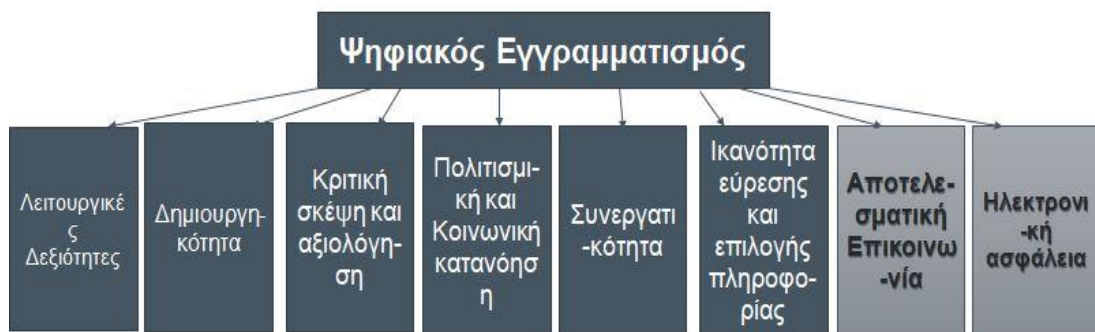
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ψηφιακή Εγγραμματοσύνη στο συγκείμενο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφική επισκόπηση που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της συγκεκριμένης πτυχιακής πρότασης, οι ορισμοί που εντοπίστηκαν για τη ψηφιακή εγγραμματοσύνη, έχουν διαφορές μεταξύ τους. Ένας από αυτούς τους ορισμούς, έχει δοθεί από τους Jones-Kavalier και Flannigan (2006), που αναφέρουν πως η ψηφιακή εγγραμματοσύνη εκπροσωπεί τη δεξιότητα του ατόμου να ολοκληρώνει τις υποχρεώσεις του στο ψηφιακό κόσμο αποτελεσματικά, να διαβάζει και να ερμηνεύει κείμενα, ήχους και εικόνες, να αναπαράγει δεδομένα, να τα αξιολογεί και να εφαρμόζει τις νέες γνώσεις και ικανότητες που απέκτησε από τα ψηφιακά περιβάλλοντα.

Ακόμη μια προσπάθεια καταγραφής της σημασίας του ψηφιακά εγγράμματος ατόμου έγινε από τους Hague και Payton (2010). Είχαν δηλώσει πως κάποιο άτομο μπορεί να θεωρηθεί ψηφιακά εγγράμματο μόνο εάν έχει ολοκληρωμένο το παρακάτω πακέτο δεξιοτήτων (Εικόνα1).

Εικόνα 1: Δεξιότητες Ψηφιακά Εγγράμματος Ατόμου

- Λειτουργικές δεξιότητες
- Δημιουργικότητα
- Κριτική σκέψη και αξιολόγηση

- Πολιτισμική και κοινωνική κατανόηση
- Συνεργατικότητα
- Ικανότητα εύρεσης και επιλογής πληροφορίας
- Αποτελεσματική επικοινωνία
- Ηλεκτρονική ασφάλεια

Στη συγκεκριμένη πτυχιακή έρευνα δόθηκε έμφαση στις δεξιότητες που αφορούν την αποτελεσματική επικοινωνία και την ηλεκτρονική ασφάλεια. Δεξιότητες ηλεκτρονικής ασφάλειας σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης αξιολογήθηκαν μέσω διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου, με ερωτήματα όπως, Ερώτηση6: 6.Διάβασε τις περιγραφές και επέλεξε τα άτομα που είναι γνωστά στον Πέτρο και μπορεί να τα εμπιστευτεί ώστε να τα προσθέσει ως “φίλους” του στο λογαριασμό του.[(1 ή περισσότερες απαντήσεις)(επιλογές απαντήσεων: Μάριος Παύλου: Αδερφός του Πέτρου, Κυριακή Ηλία: Μένει στην ίδια χώρα με τον Πέτρο, Μαρία Γ.: Μια πολύ όμορφη κοπέλα που ήταν ασθενής του Πέτρου, Τάκης Παύλου: Άγνωστο άτομο που έχει το ίδιο επίθετο με τον Πέτρο, Άννα Κων: Συνάδελφος του Πέτρου)]Ερώτηση7: 7.Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για το Λύκειο στο οποίο φοίτησε ο Πέτρος, ώστε μόνο οι γνωστοί του Πέτρου να μπορούν να το γνωρίζουν(επιλογές απαντήσεων: Δημόσιο, Φίλοι, Μόνο εγώ, Προσαρμογή).Όσον αφορά στην αποτελεσματική επικοινωνία στόχος είναι να εντοπιστεί ο τρόπος με τον οποίο επικοινωνούν οι χρήστες μέσω των κοινωνικών δικτύων, εφόσον θεωρούνται πως είναι ψηφιακά εγγράμματοι.

Η αποτελεσματική επικοινωνία σε σχέση με τη ψηφιακή εγγραμματοσύνη έχει να κάνει αρχικά με την επικοινωνία μέσω ψηφιακών τεχνολογιών. Η συγκεκριμένη έρευνα επικεντρώθηκε στην επικοινωνία μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ως μίας μορφής ψηφιακής τεχνολογίας. Ένα ψηφιακά εγγράμματο άτομο δρα κριτικά και είναι πολύ απαιτητικό και παρατηρητικό σε σχέση με τα εργαλεία της ψηφιακής επικοινωνίας. Τα εργαλεία αυτά έχουν να κάνουν με τις γνώσεις, τις δεξιότητες καθώς και την κατανόηση που απαιτείται ώστε να ολοκληρωθεί σωστά η διαδικτυακή επικοινωνία (Hague&Payton, 2010).

Η ηλεκτρονική ασφάλεια (e-safety) στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι ένα πολύ σημαντικό συστατικό σε ένα ψηφιακά εγγράμματο άτομο. Όπως επισήμανε ο Futurelab

το 2010, ένα ψηφιακά εγγράμματο άτομο είναι απαραίτητο να αναπτύξει κριτική σκέψη ώστε να είναι ικανό να αμφισβητήσει κριτικά τους υπόλοιπους χρήστες των διαδικτύων. Έτσι με αυτόν τον τρόπο ο χρήστης παραμένει ασφαλής κατά την πλοήγησή του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης καθώς και κατά την επικοινωνία μέσω αυτών, όπως και στην απαιτούμενη χρήση του για άλλους σκοπούς. Ακόμη, είναι απαραίτητο να έχει την ικανότητα να αναγνωρίζει ποιο υλικό και πληροφορία είναι κατάλληλα για την ηλικία του λόγω της κακοπροαίρετης χρήσης των κοινωνικών δικτύων από “κακούς” χρήστες, όπως είναι ο εκφοβισμός στον κυβερνοχώρο, η λογοκλοπή και η προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων καθώς και οι ιοί (Hague&Payton, 2010).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε χρησιμοποιώντας ποσοτική μεθοδολογία. Όπως έχει αναφερθεί από τους Siddiq, Hatlevik, Olsen, Throndsen, και Scherer(2016), η συγκεκριμένη μεθοδολογία είναι κατάλληλη για τέτοιου είδους έρευνες, γιατί τα αποτελέσματα μπορούν να επεξηγηθούν με μεγαλύτερη σαφήνεια με τη χρήση στατιστικών αποτελεσμάτων και αριθμητικών δεδομένων.

6.1 Συλλογή Δεδομένων

Ο στόχος της έρευνας αυτής είναι η μέτρηση του βαθμού εγγραμματοσύνης των Κύπριων πολιτών, όσον αφορά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης καθώς και ο εντοπισμός των παραγόντων που επηρεάζουν το βαθμό εγγραμματοσύνης. Επίσης, στόχος είναι να γίνει σύγκριση της αυτοαναφοράς των συμμετεχόντων όσον αφορά στο βαθμό γνώσεων τους σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης σε σχέση με τις πραγματικές τους δεξιότητες.

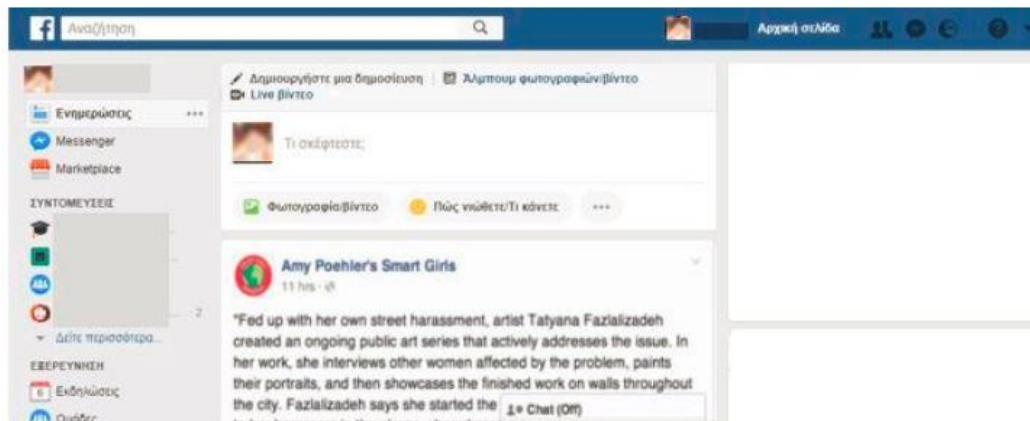
Χρησιμοποιήθηκαν δύο εργαλεία συλλογής δεδομένων. Το πρώτο είναι ένα ερωτηματολόγιο, με ερωτήσεις κλειστού τύπου, σε ηλεκτρονική μορφή το οποίο συμπληρώθηκε μέσω του google forms, το οποίο χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή δημογραφικών στοιχείων καθώς και δεδομένων σχετικών με παράγοντες που πιθανόν επηρεάζουν το βαθμό εγγραμματοσύνης σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως είναι για παράδειγμα η ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο, η συχνότητα χρήσης του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Επίσης υπήρξαν ερωτήματα που κατέγραψαν τη γνώμη του συμμετέχοντα για τις γνώσεις του ως προς τη χρήση των κοινωνικών δικτύων.

Το δεύτερο εργαλείο συλλογής δεδομένων που χρησιμοποιήθηκε είναι ένα διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο το οποίο έχει δημιουργηθεί από τον ίδιο τον ερευνητή και είναι βασισμένο στο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο που παρέχεται από το North star Digital Literacy Project. Έχει ως θεματική τη ψηφιακή εγγραμματοσύνη στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Το συγκεκριμένο εργαλείο αποτελείται από 20ερωτήματα, τα οποία είναι ερωτήματα μονής ή πολλαπλής επιλογής καθώς και αντιστοίχισης

στοιχείων. Για παράδειγμα η εικόνα 2 δείχνει την ερώτηση 11 του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου η οποία αναφέρεται σε ένα ερώτημα γνώσης κουμπιών. Στη συγκεκριμένη ερώτηση ζητείται από το συμμετέχοντα να επιλέξει το σημείο της οθόνης όπου μπορεί ο χρήστης να στείλει ένα προσωπικό μήνυμα. Ενώ στην εικόνα 3 παρουσιάζεται η ερώτηση 5η οποία είναι ερώτηση αντιστοίχισης και αναφέρεται στην επιλογή των αρμόδιων πληροφοριών για μια σωστή εγγραφή σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης.

Εικόνα 2: Ερώτηση 11 από το διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο

11. Σε ποιο σημείο της οθόνης πρέπει να κάνει κλικ ο Πέτρος για να στείλει ένα προσωπικό μήνυμα; (1 ή περισσότερες απαντήσεις) *

- α. β. γ.
- δ. ε. ζ. η. θ.
- ι. κ.
- λ. μ.

Εικόνα 3: Ερώτηση5 από το διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο

5. Ο Πέτρος μόλις πήρε πτυχίο ιατρικής και θέλει να γίνει μέλος σε ένα μέσο κοινωνικής δικτύωσης με το οποίο θα κρατάει επαφή με άλλους γιατρούς και θα ανταλλάζουν πληροφορίες. Ωστόσο είναι αντιδεοντολογικό να έχει ως φίλους του άτομα που ήταν ή είναι ασθενείς του. Αντιστοίχησε τις πληροφορίες του Πέτρου στη σωστή θέση. *

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ(email)

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ(email)

ΚΩΔΙΚΟΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΤΡΟ

1. peter.pv@mac.com	2. Παύλου
3. Πέτρος	4. ΡΙΚ34f765

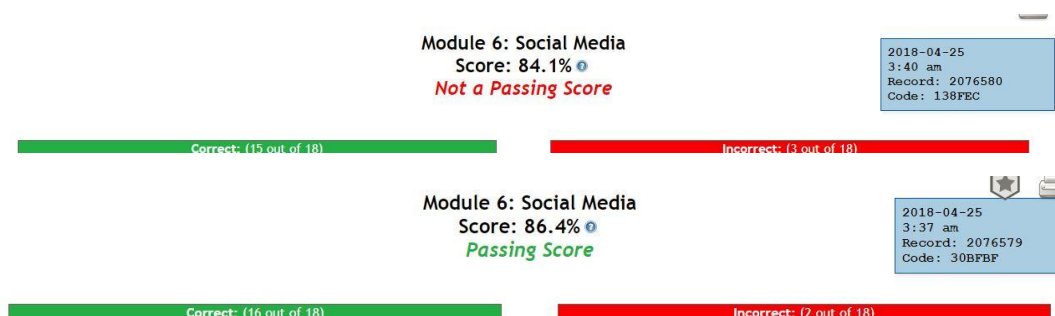
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

	peter.pv@mac.com	Παύλου	Πέτρος	ΡΙΚ34f765
Όνομα	☐	☐	☐	☐
Επίθετο	☐	☐	☐	☐
Ηλ.Ταχυδρομείο	☐	☐	☐	☐
Κωδικός	☐	☐	☐	☐

Στο τέλος του συγκεκριμένου εργαλείου πραγματοποιήθηκε από τον ερευνητή η αξιολόγηση των συμμετεχόντων βάσει του πίνακα ελέγχου όπου καταγράφεται η βαρύτητα της κάθε ερώτησης. Η βαθμολογία κυμαίνεται από το 0 μέχρι το 100. Ο

βαθμός αυτός αντικατοπτρίζει την ψηφιακή εγγραμματοσύνη του συμμετέχοντα σύμφωνα με το συγκεκριμένο εργαλείο. Το εργαλείο αυτό ονομάζει κάποιο συμμετέχοντα ψηφιακά εγγράμματο μόνο εάν ο βαθμός αυτός είναι άνω ή ίσος του 85% (όπως συμβαίνει και στο τεστ του NorthStar) (Εικόνα 4).

Εικόνα 4: Απόδειξη μέσου όρου από διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο της NorthStar

Όσον αφορά στον πίνακα ελέγχου (Εικόνα5), οι ερωτήσεις έχουν διαχωριστεί σε κατηγορίες, όπου η κάθε κατηγορία έχει τη δική της βαρύτητα ανάλογα με τη σημασία και το βαθμό δυσκολίας της. Πιο εξακριβωμένα, οι κατηγορίες των ερωτήσεων, η βαρύτητα τους και οι ερωτήσεις που αντιστοιχούν στην κάθε κατηγορία είναι οι εξής:

Εικόνα 5: Ερωτήσεις και βαρύτητα του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου

Δεξιότητα	Ερωτήσεις	Βαρύτητα κάθε ερώτησης	Σύνολο βαρύτητας κάθε δεξιότητας
1.Αναγνώριση μέσων κοινωνικών δικτύων	1,2,3,4	2%	8%
2.Δημιουργία λογαριασμού και προσθήκη φίλων	5, 6	4%	8%
3.Ρυθμίσεις απορρήτου	7,8,15, 19	7%	28%
4.Γνώση κουμπιών	9,11,12, 13,16,17	5%	30%
5.Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων(για προβολή)	10	6%	6%
6.Γνώση βασικών διαδικασιών	14	6%	6%
7.Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων	18, 20	7%	14%
Συνολο			100%

6.2 Λειτουργικοποίηση Ψηφιακής Εγγραμματοσύνης

Με το διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο εξετάζεται η χρήση των κοινωνικών δικτύων καθώς και η ασφάλεια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Πιο αναλυτικά, όσον αφορά στη χρήση του μελετάται η αναγνώριση μέσων κοινωνικών δικτύων, η δημιουργία

λογαριασμού και προσθήκη φίλων, οι ρυθμίσεις απορρήτου, οι γνώσεις κουμπιών, επιλογής προσωπικών δεδομένων(για προβολή), βασικών διαδικασιών και απόρριψης spam μηνυμάτων.

Όσον αφορά στην ασφάλεια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αυτή εξετάζεται με αναγνώριση επικίνδυνων αναρτήσεων, με τη σωστή επιλογή φίλων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τη σωστή διαχείριση της ρύθμισης του απορρήτου στον προσωπικό λογαριασμό, την κατανόηση του τι ακολουθεί μετά από ένα “like”(μου αρέσει) που θα κάνει ο χρήστης, την απόρριψη πληροφοριών που είναι ακατάλληλες να δημοσιευτούν και την επίδειξη της μονιμότητας των δημοσιευμένων πληροφοριών.

6.3 Δείγμα

Το δείγμα της συγκεκριμένης έρευνας αποτελείται από 178 κύπριους πολίτες όλων των ηλικιών εφόσον το ερωτηματολόγιο και το τεστ έχει διαδοθεί μέσω του μέσου κοινωνικής δικτύωσης Facebook καθώς και από ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

6.4 Διαδικασία

Αρχικά είχε γίνει διαθέσιμοι το ερωτηματολόγιο ηλεκτρονικά ώστε να συμπληρωθεί από τους συμμετέχοντες. Μόλις τελείωσαν με την διαδικασία αυτή οι συμμετέχοντες μεταφέρθηκαν αυτόματα στο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο για την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

6.5 Ανάλυση Δεδομένων

Μετά από την ολοκλήρωση της συλλογής των πιο πάνω δεδομένων, έγινε στατιστική ανάλυση (multiple linear regression), συσχετίσεις (correlations with Pearson's coefficient) και έλεγχος υποθέσεων (independent sample-test).¹

¹ Χρήση λογισμικού IBM SPSS Statistics

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

7.1 Δημογραφικά στοιχεία δείγματος

Σημαντικό σημείο σε μια ποσοτική έρευνα αποτελούν τα δημογραφικά στοιχεία του δείγματος, εφόσον βοηθούν τον ερευνητή να μελετήσει τυχόν διαφοροποιήσεις των απαντήσεων ανάλογα με τις διάφορες κατηγορίες.

Οι συμμετέχοντες της έρευνας αυτής αγγίζουν τους 178, όπου οι 118 είναι γυναίκες και οι 60 άνδρες. Σε ποσοστά αντιστοιχεί το 66.3% στις γυναίκες και το 33.7% στους άνδρες (Πίνακας1).

Πίνακας 1: Απάντηση στην ερώτηση φύλου

	N	P
Άνδρες	60	33.7
Γυναίκες	118	66.3

Το ηλικιακό φάσμα του δείγματος ξεκινάει από 18 ετών και τελειώνει στην ηλικία των 61 ετών. Μέσος όρος ηλικίας είναι 28 ετών και ως τυπική απόκλιση έχει καθοριστεί το 8.61 (Πίνακας2). Σημαντικό για να αναφερθεί είναι οι 3 πρώτες ηλικίες με τους περισσότερους συμμετέχοντες όπου αυτές είναι οι ηλικίες των 21(N=33, 18.5%) , 22(N=19, 10.7%) και 23(N=15, 8.4%) χρόνων

Πίνακας 2: Απάντηση στην ερώτηση ηλικίας

	N	MIN	MAX	MEAN	SD
ΗΛΙΚΙΑ	178	18	61	27.97	8.61

Όσον αφορά στην ερώτηση που αναφερόταν στο μορφωτικό επίπεδο, 73 άτομα – ο μεγαλύτερος αριθμός από τους συμμετέχοντες – απάντησαν πως φοιτούν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο σε κολέγιο ή πανεπιστήμιο (41%), 41 από τους 178 είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου (23%), 38 συμμετέχοντες δήλωσαν πως είναι πτυχιούχοι κολεγίου ή πανεπιστημίου (21.3%), 14 άτομα είναι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου (7.9%), 11 άτομα πως είναι απόφοιτοι λυκείου ή τεχνικής σχολής(6.2%), 1 άτομο απάντησε πως είναι απόφοιτος γυμνασίου(0.6%), και κανείς δεν απάντησε πως είναι απόφοιτος δημοτικού ή λιγότερο(0%)(Πίνακας3).

Πίνακας 3: Απάντηση στην ερώτηση για το μορφωτικό επίπεδο

	N	P
Απόφοιτος δημοτικού ή λιγότερο	0	0
Απόφοιτος γυμνασίου	1	0.6
Απόφοιτος λυκείου ή τεχνικής σχολής	11	6.2
Φοιτητής/τρια σε κολέγιο ή πανεπιστήμιο	73	41
Πτυχιούχος κολεγίου ή πανεπιστημίου (Πτυχίο)	38	21.3
Πτυχιούχος πανεπιστημίου (Μεταπτυχιακός τίτλος)	41	23
Πτυχιούχος πανεπιστημίου (Διδακτορικός τίτλος)	14	7.9

Από τους 178 συμμετέχοντες οι 99(55.6%) δήλωσαν πως είναι φοιτητές (Πίνακας4).

Πίνακας 4: Απάντηση στην ερώτηση για φοιτητής ή όχι:

	N	P
Ναι	99	55.6
Όχι	79	44.4

7.2 Απαραίτητες πληροφορίες:

Στην ερώτηση “Πόσα χρόνια είσαι χρήστης του διαδικτύου” η μεγαλύτερη τιμή που δηλώθηκε είναι τα 25χρόνια ενώ η μικρότερη τα 2 χρόνια, ο μέσος όρος της μεταβλητής αυτής είναι τα 12 χρόνια (11.92) ενώ η τυπική απόκλιση είναι 4.5. Σημαντικό είναι να αναφερθούν οι πρώτες τρεις τιμές που δηλώθηκαν περισσότερο από τους συμμετέχοντες είναι τα 10 (N=42, 23.6%), 8 (N=24, 13.5%) και 15 χρόνια (N=20, 11.2%) (Πίνακας5).

Πίνακας 5: Απάντηση στην ερώτηση για χρόνια χρήσης διαδικτύου:

	N	MIN	MAX	MEAN	SD
ΧΡΟΝΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	178	2	25	11.92	4.5

Στην ερώτηση “Πόσο συχνά χρησιμοποιείς το διαδίκτυο;” 174 άτομα(97.8%) απάντησαν “Καθημερινά”, 4 άτομα (2.2%) απάντησαν “Μερικές μέρες την εβδομάδα” και κανείς από τους 178 συμμετέχοντες δεν απάντησε “Μερικές μέρες το χρόνο” ή “Μερικές μέρες το μήνα” (Πίνακας6).

Πίνακας 6: Απάντηση στην ερώτηση για συχνότητα χρήσης διαδικτύου

	N	P
Μερικές μέρες το χρόνο	0	0
Μερικές μέρες το μήνα	0	0
Μερικές μέρες την εβδομάδα	4	2.2
Καθημερινά	174	97.8

Τη συγκεκριμένη ερώτηση την έχουν απαντήσει μόνο τα άτομα που στην ερώτηση για τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου απάντησαν “Καθημερινά”. Έτσι, όσον αφορά στις ώρες χρήση του διαδικτύου και σύμφωνα με τους 168συμμετέχοντες που απάντησαν στην ερώτηση αυτή, η μέγιστη τιμή είναι οι 19 ώρες ενώ η μικρότερη είναι η 1 ώρα καθημερινά. Μέσος όρος των απαντήσεων είναι οι 7 ώρες (6.99) και η τυπική απόκλιση είναι 4.22 (Πίνακας7).

Πίνακας 7: Απάντηση την ερώτηση για ώρες χρήσης διαδικτύου:

	N	MIN	MAX	MEAN	SD
ΩΡΕΣ					
ΧΡΗΣΗΣ	168	1	19	6.99	4.22
ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ					

Στην ερώτηση “Πόσα χρόνια είσαι χρήστης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης” η μεγαλύτερη τιμή που δηλώθηκε είναι τα 20 χρόνια ενώ η μικρότερη τα 2 χρόνια, ο μέσος όρος της μεταβλητής αυτής είναι τα 9 χρόνια (8.46) ενώ η τυπική απόκλιση είναι 2.74. Σημαντικό να για να αναφερθεί είναι πως οι πρώτες τρεις τιμές που δηλώθηκαν περισσότερο από τους συμμετέχοντες είναι τα 10 (N=50, 28.2%), 8 (N=38, 21.5%) και 7 χρόνια (N=21, 11.9%) (Πίνακας8).

Πίνακας 8: Απάντηση στην ερώτηση για χρόνια χρήσης διαδικτύου

	N	MIN	MAX	MEAN	SD
ΧΡΟΝΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ	177	2	20	8.46	2.74

Στην ερώτηση “Πόσο συχνά χρησιμοποιείς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;” 161 άτομα(90.4%) απάντησαν “Καθημερινά”, 13 άτομα (7.3%) απάντησαν “Μερικές μέρες την εβδομάδα”, 3 άτομα(1.7%) απάντησαν “Μερικές μέρες το μήνα” και 1 άτομο(0.6%) από τους 178 συμμετέχοντες απάντησε “Μερικές μέρες το χρόνο” (Πίνακας9).

Πίνακας 9: Απάντηση στην ερώτηση για συχνότητα χρήσης διαδικτύου

	N	P
Μερικές μέρες το χρόνο	1	0.6
Μερικές μέρες το μήνα	3	1.7
Μερικές μέρες την εβδομάδα	13	7.3
Καθημερινά	161	90.4

Τη συγκεκριμένη ερώτηση την έχουν απαντήσει μόνο τα άτομα που στην ερώτηση για τη συχνότητα χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης απάντησαν “Καθημερινά”. Έτσι, όσον αφορά τις ώρες χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και σύμφωνα με τους 156 συμμετέχοντες που απάντησαν στην ερώτηση αυτή, η μέγιστη τιμή είναι οι 18 ώρες ενώ η μικρότερη είναι η 1 ώρα καθημερινά. Μέσος όρος των απαντήσεων είναι οι 6 ώρες (5.52) και η τυπική απόκλιση είναι 4.12 (Πίνακας10).

Πίνακας 10: Απάντηση την ερώτηση για ώρες χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης:

	N	MIN	MAX	MEAN	SD
ΩΡΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ	156	1	18	5.52	4.12

Στην ερώτηση “Ποιο νομίζεις ότι είναι το επίπεδο των γνώσεων σου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;”, 65(36.5%) απάντησαν “Υψηλό”, 48(27%) απάντησαν “Πολύ Υψηλό”, 38(21.3%) απάντησαν “Μέτριο”, 22(12.4%) απάντησαν “Άριστο” και 5(2.8%) από τους συμμετέχοντες απάντησαν “Χαμηλό” (Πίνακας11).

Πίνακας 11: Απάντηση την ερώτηση για πρόβλεψη επιπέδου γνώσεων για Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

	N	P
Χαμηλό	5	2.8
Μέτριο	38	21.3
Υψηλό	65	36.5
Πολύ Υψηλό	48	27
Άριστο	22	12.4

Στην ερώτηση που αφορά την πρόβλεψη του κάθε συμμετέχοντα για το προσωπικό του βαθμό που θα συλλέξει στη συνέχεια από το διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο, η μεγαλύτερη τιμή που δηλώθηκε ήταν 100 ενώ η μικρότερη ήταν 100. Ο μέσος όρος των προβλέψιμων βαθμών είναι 80 (79.56%) και η τυπική απόκλιση είναι 14.88. Οι τρεις βαθμοί που δηλώθηκαν περισσότερο από τους συμμετέχοντες είναι το 90 (39, 22.2%), το 80 (29, 16.5%) και το 70 (19, 10.8%) (Πίνακας12).

Πίνακας 12: Απάντηση στην ερώτηση για πρόβλεψη της βαθμολογίας στο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο

	N	MIN	MAX	MEAN	SD
ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ	176	7	100	79.56	14.88

Σχετικά με τη βαθμολογία των συμμετεχόντων από την αντικειμενική μέτρηση που ακολούθησε, η μεγαλύτερη τιμή που μετρήθηκε είναι το 100 ενώ η μικρότερη είναι 37. Ο μέσος όρος των βαθμών είναι 83 (83.34) και η τυπική απόκλιση είναι 9.67. Οι τρεις πιο συχνοεμφανιζόμενοι βαθμοί είναι το 89 (19, 14.6%), το 87 (15, 8.4%) και το 94 (15, 8.4%) (Πίνακας13).

Πίνακας 13: Βαθμολογία στο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο:

	N	MIN	MAX	MEAN	SD
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΜΕΤΡΗΣΗ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ	178	37	100	83.34	9.67

7.3 Γενικό ερευνητικό ερώτημα -Μέσος όρος ψηφιακής εγγραμματοσύνης των Κύπριων πολιτών

Το γενικό ερευνητικό ερώτημα ήταν το “Σε ποιο βαθμό οι Κύπριοι είναι ψηφιακά εγγράμματοι όσον αφορά στα μέσα κοινωνικής δικτύωση; Από ποιες μεταβλητές επηρεάζεται η ψηφιακή εγγραμματοσύνη όσον αφορά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;” που έχει να κάνει με το μέσο όρο του αντικειμενικού βαθμού του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου καθώς και την τυπική απόκλιση των βαθμών αυτών.

Έτσι, όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω ο μέσος όρος των βαθμών ψηφιακής εγγραμματοσύνης είναι 83 (83.34) και η τυπική απόκλιση είναι 9.67 (Πίνακας13).

Πίνακας13: Βαθμολογία στο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο:

	N	MIN	MAX	MEAN	SD
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΜΕΤΡΗΣΗ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ	178	37	100	83.34	9.67

7.4 Πρώτο ειδικό ερευνητικό ερώτημα – Ψηφιακή εγγραμματοσύνη μέσω κοινωνικής δικτύωσης σε σχέση με την ηλικία, το φύλο, τα χρόνια χρήσης του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων, τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων και την τυπική εκπαίδευση/μορφωτικό επίπεδο;

Το πρώτο ειδικό ερευνητικό ερώτημα ήταν το “Σε ποιο βαθμό συσχετίζεται η ψηφιακή εγγραμματοσύνη που αφορά μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media literacy) με μεταβλητές όπως την ηλικία, το φύλο, τα χρόνια χρήσης του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων, τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων και την τυπική εκπαίδευση/μορφωτικό επίπεδο;”. Το ερώτημα αυτό αφορά τις μεταβλητές βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης, ηλικία, φύλο, χρόνια χρήσης του διαδικτύου, συχνότητα χρήσης διαδικτύου, χρόνια χρήσης μέσω κοινωνικής δικτύωσης, συχνότητα χρήσης μέσω κοινωνικής δικτύωσης και μορφωτικό επίπεδο. Με τη μέθοδο του συντελεστής συσχέτισης Pearson έχει ελεγχθεί η σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης που αφορά μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media literacy) και του φύλου, χρόνια χρήσης του διαδικτύου, συχνότητα χρήσης διαδικτύου, χρόνια χρήσης μέσω κοινωνικής δικτύωσης, συχνότητα χρήσης μέσω κοινωνικής δικτύωσης και μορφωτικό επίπεδο καθώς και οι ώρες χρήσης διαδικτύου και ώρες χρήσης μέσω κοινωνικής δικτύωσης καθημερινά. Οι σχέσεις αυτές παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και της ηλικίας υπάρχει χαλαρή αρνητική σχέση ($r = -0.27$). Αυτό σημαίνει πως όσο αυξάνεται η ηλικία του συμμετέχοντα τόσο μειώνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του. Η σχέση είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.01% (significance=p value=0.00 δηλ. <0.01)(Πίνακας14).

Πίνακας 14: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με την ηλικία

		ΗΛΙΚΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ
ΗΛΙΚΙΑ	PEARSON	1	-.273**
	CORRELATION		
	SIG. (2-tailed)	-.273	.000
	N	178	178
ΒΑΘΜΟΣ	PEARSON	-.273**	1
	CORRELATION		
	SIG. (2-tailed)	.000	
	N	178	178

Στη σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και των χρόνων χρήσης διαδικτύου υπάρχει χαλαρή αρνητική σχέση ($r = -0.26$). Αυτό σημαίνει πως όσο αυξάνονται τα χρόνια χρήσης του διαδικτύου τόσο μειώνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του. Η σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05% (significance=p value=.729 δηλ. <0.05)(Πίνακας15).

Πίνακας 15: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τα χρόνια χρήσης του διαδικτύου

		ΒΑΘΜΟΣ	ΧΡΟΝΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ
ΒΑΘΜΟΣ	PEARSON	1	-.026
	CORRELATION		
	SIG. (2-tailed)		.729
	N	178	178
ΧΡΟΝΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	PEARSON	-.026	1
	CORRELATION		
	SIG. (2-tailed)	.729	
	N	178	178

Στη σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και της συχνότητας χρήσης διαδικτύου υπάρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.11$). Αυτό σημαίνει πως όσον αυξάνεται η συχνότητα χρήσης του διαδικτύου τόσο αυξάνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του. Η σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05% (significance=p value=.153 δηλ. <0.05)(Πίνακας16).

Πίνακας 16: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου

		ΒΑΘΜΟΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ
ΒΑΘΜΟΣ	PEARSON CORRELATION	1	.108
	SIG. (2-tailed)		.153
	N	178	178
	PEARSON CORRELATION	.108	1
ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	SIG. (2-tailed)	.153	
	N	178	178

Στη σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τις ώρες χρήσης διαδικτύου υπάρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.15$). Αυτό σημαίνει πως όσον αυξάνονται οι ώρες χρήσης του διαδικτύου τόσο αυξάνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του. Η σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05% (significance= p value=.055 δηλ. <0.05)(Πίνακας17).

Πίνακας 17: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τις ώρες χρήσης διαδικτύου

		ΒΑΘΜΟΣ	ΩΡΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ
ΒΑΘΜΟΣ	PEARSON CORRELATION	1	.148
	SIG. (2-tailed)		.055
	N	168	168
ΩΡΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	PEARSON CORRELATION	.148	1
	SIG. (2-tailed)	.055	
	N	168	168

Στη σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και των χρόνων χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης υπάρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.18$). Αυτό σημαίνει πως όσον αυξάνονται τα χρόνια χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης τόσο αυξάνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του. Η σχέση είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05% (significance= p value=.002 δηλ. <0.05)(Πίνακας18).

Πίνακας 18: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τα χρόνια χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης

		ΒΑΘΜΟΣ	ΧΡΟΝΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ
ΒΑΘΜΟΣ	PEARSON CORRELATION	1	.175
	SIG. (2-tailed)		.020
	N	177	177
	PEARSON CORRELATION	.175	1
ΧΡΟΝΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ	PEARSON CORRELATION	.175	1
	SIG. (2-tailed)	.020	
	N	177	177

Στη σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και της συχνότητας χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης υπάρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.12$). Αυτό σημαίνει πως όσον αυξάνεται η συχνότητα χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης τόσο αυξάνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του. Η σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05% (significance= p value=.0178 δηλ. <0.05)(Πίνακας19).

Πίνακας 19: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τη συχνότητα χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης

		ΒΑΘΜΟΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ
ΒΑΘΜΟΣ	PEARSON CORRELATION	1	.115
	SIG. (2-tailed)		.127
	N	178	178
	PEARSON CORRELATION	.115	1
ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ	PEARSON CORRELATION	.115	1
	SIG. (2-tailed)	.127	
	N	178	178

Στη σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τις ώρες χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης υπάρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.26$). Αυτό σημαίνει πως όσον αυξάνονται οι ώρες χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης τόσο αυξάνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του. Η σχέση είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.01% (significance= p value=.001 δηλ. ≤ 0.01)(Πίνακας20).

Πίνακας 20: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με τις ώρες χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης

		ΒΑΘΜΟΣ	ΩΡΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ
ΒΑΘΜΟΣ	PEARSON CORRELATION	1	.258**
	SIG. (2-tailed)		.001
	N	156	156
ΩΡΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ	PEARSON CORRELATION	.258**	1
	SIG. (2-tailed)	.001	
	N	156	156

Στη σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και του μορφωτικού επιπέδου υπάρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.007$). Αυτό σημαίνει πως όσο πιο υψηλό είναι το μορφωτικό επίπεδο τόσο αυξάνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του. Η σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05% (significance= p value=.923 δηλ. < 0.05)(Πίνακας21).

Πίνακας 21: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο

		ΒΑΘΜΟΣ	ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
ΒΑΘΜΟΣ	PEARSON CORRELATION	1	.007
	SIG. (2-tailed)		.923
	N	178	178
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	PEARSON CORRELATION	.007	1
	SIG. (2-tailed)	.923	
	N	178	178

Η σχέση μεταξύ του βαθμού και του φύλου έχει ελεγχθεί με τη βοήθεια του crosstabs και chi-square. Η μεταβλητή PassFail είναι η μεταβλητή Βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης επανακωδικοποιημένη σε 1 = Pass(Πέρασε) εφόσον η τιμή της μεταβλητής αυτής είναι ίση του 85 και άνω, ενώ ο κωδικός 2 = Fail(Απέτυχε) εφόσον και αν η τιμή της μεταβλητής βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης είναι μικρότερη του 85. Στο πίνακα 15 παρατηρείται πως 30(50%) από τους 60 άνδρες του δείγματος έχουν περάσει ενώ το γυναικείο φύλο υπερಿಸχύει κατά 3.4% εφόσον 63(53.4%) από τις 118 γυναίκες πήραν βαθμό ίσο ή άνω του 85 (Πίνακας22).

Πίνακας 22: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με το φύλο - crosstabs

			ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΒΑΘΜΟΣ(PassFail)	1 (pass)	Count	30	63	93
		%	50%	53.4%	52.2%
	2 (fail)	Count	30	55	85
		%	50%	46.6%	47.8%
ΣΥΝΟΛΟ		Count	60	118	178
		%	100%	100%	100%

Για να φανερωθεί αν αυτή η σχέση είναι στατιστικά σημαντική πρέπει να ερμηνευτεί ο πίνακας16 που παρουσιάζει τι Chi-Square test. Δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ του βαθμού των ανδρών και των γυναικών (p value= 0.669, είναι μεγαλύτερο από 0.05)(Πίνακας23).

Πίνακας 23: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τον βαθμό ψηφιακή εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε σχέση με το φύλο – Chi-Square

	Value	Df	Asymptotic Significance (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.183a	1	.669	
Continuity Correction b	.073	1	.788	
Likelihood Ratio	.183	1	.669	
Fisher's Exact Test				.751
Linear-by-Linear Association	.182	1	.670	
N of Valid Cases	178			

7.5 Δεύτερο ειδικό ερευνητικό ερώτημα – Αν οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης γνωρίζουν να τα χρησιμοποιούν σωστά.

Το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα είναι το εξής: “Σε ποιο βαθμό τα άτομα που χρησιμοποιούν μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook) γνωρίζουν πώς να τα χρησιμοποιούν σωστά;” Το ερώτημα αυτό θέλει να μελετήσει κατά πόσο οι συμμετέχοντες έχουν απαντήσει σωστά στα ερωτήματα των κατηγοριών ρυθμίσεις απορρήτου, γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή και γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων. Οι ερωτήσεις του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου που αντιστοιχούν στην κάθε κατηγορία είναι οι πιο κάτω: Ρυθμίσεις απορρήτου (7,8,15, 19), γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή(10) και γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων(18, 20).

Η κατηγορία “Ρύθμιση απορρήτου” απαρτίζεται από τέσσερις ερωτήσεις του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου. Η πρώτη ερώτηση, “Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για το Λύκειο στο οποίο φοίτησε ο Πέτρος, ώστε μόνο οι γνωστοί του Πέτρου να μπορούν να το γνωρίζουν.” απαντήθηκε σωστά από 148(83.1%) συμμετέχοντες, η δεύτερη ερώτηση “Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για την πόλη διαμονής του Πέτρου, ούτως ώστε όλοι να μπορούν να δουν την πόλη που διαμένει.” Απαντήθηκε σωστά από 164(92.1%) χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, η Τρίτη ερώτηση “Αν ο Πέτρος ήθελε τη δημοσίευση αυτή να τη βλέπουν μόνο κάποια άτομα του κύκλου του, ποια από τις πιο κάτω επιλογές θα έπρεπε να επιλέξει;” Απαντήθηκε σωστά από 149(83.7%) άτομα και η τέταρτη ερώτηση “Αν το προφίλ σου είναι δημόσιο αυτό σημαίνει πως...” απαντήθηκε σωστά από 172(96.6%) άτομα. Ο μέσος όρος της κατηγορίας αυτής είναι 158(88.86%) συμμετέχοντες που απάντησαν σωστά στην κατηγορία αυτή (Πίνακας24).

Πίνακας 24: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Ρυθμίσεις απορρήτου”

	N	ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	P
7. Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για το Λύκειο στο οποίο φοίτησε ο Πέτρος, ώστε μόνο οι γνωστοί του Πέτρου να μπορούν να το γνωρίζουν. (Απάντηση: β- φίλοι)	178	148	83.1%
8.Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για την πόλη διαμονής του Πέτρου, ούτως ώστε όλοι να μπορούν να δουν την πόλη που διαμένει. (Απάντηση: α- δημόσια)	178	164	92.1%
15.Αν ο Πέτρος ήθελε τη δημοσίευση αυτή να τη βλέπουν μόνο κάποια άτομα του κύκλου του, ποια από τις πιο κάτω επιλογές θα έπρεπε να επιλέξει; (Απάντηση: δ- συγκεκριμένοι φίλοι)	178	149	83.7%
19.Αν το προφίλ σου είναι δημόσιο αυτό σημαίνει πως... (Απάντηση: δ- Όλοι μπορούν να δουν τι δημοσιεύεις και κοινοποιείς)	178	172	96.6%
MEAN	178	158.25	88.86%

Η κατηγορία “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” αποτελείται από μια ερώτηση, “Ο Πέτρος μέσω του λογαριασμού του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης που επέλεξε θέλει να δείχνει μια σοβαρή και επαγγελματική εικόνα προς τα έξω, παρά το νεαρό της ηλικίας του. Ποια είναι η πιο κατάλληλη εικόνα για να προσθέσει εικόνα προφίλ του Πέτρου;”. Στη συγκεκριμένη ερώτηση και οι 178 συμμετέχοντες δήλωσαν σωστή απάντηση. Έτσι, υπάρχει η απόλυτη τιμή του 100% (Πίνακας 25).

Πίνακας 25: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή”

	N	ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	P
10.Ο Πέτρος μέσω του λογαριασμού του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης που επέλεξε θέλει να δείχνει μια σοβαρή και επαγγελματική εικόνα προς τα έξω, παρά το νεαρό της ηλικίας του. Ποια είναι η πιο κατάλληλη εικόνα για να προσθέσει ως εικόνα προφίλ του ο Πέτρος; (Απάντηση:β -Εικόνα2)	178	178	100%
MEAN	178	178	100%

Στην κατηγορία “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων” υπάρχουν δύο ερωτήματα, το πρώτο “Σας έρχεται από κάποιον άγνωστο το πιο κάτω μήνυμα. Ποια είναι η πιο πιθανή εξήγηση και πως θα αντιδρούσατε; [LOL, is it his you? - “Αστείο, εσύ είσαι αυτός;”]” το οποίο απαντήθηκε σωστά από 174(99.4%) άτομα από τους 175 και το δεύτερο ερώτημα, “Σου έχει εμφανιστεί αυτό το μήνυμα - διαγωνισμός στο λογαριασμό σου, πως αντιδράς;” απαντήθηκε σωστά από 173 άτομα(97.2%). Ως μέσο όρο της κατηγορία αυτής, απάντησαν 173.5(98.3%) άτομα (Πίνακας26).

Πίνακας 26: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων”

	N	ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	P
18.Σας έρχεται από κάποιον άγνωστο το πιο κάτω μήνυμα. Ποια είναι η πιο πιθανή εξήγηση και πως θα αντιδρούσατε; [LOL, is it his you? - “Αστείο, εσύ είσαι αυτός;”] (Απάντηση: δ- Το πιο πιθανόν να είναι ιός ή κάποιο ανεπιθύμητο μήνυμά. Δεν θα το ανοίξω κι ούτε θα πατήσω στο σύνδεσμο.)	175	174	99.4%
20.Σου έχει εμφανιστεί αυτό το μήνυμα - διαγωνισμός στο λογαριασμό σου, πως αντιδράς; (Απάντηση :β- Αμέσως κλείνω το παράθυρο.)	178	173	97.2%
MEAN	176.5	173.5	98.3%

Στον πίνακα 27 φαίνεται η συνολική εικόνα των τριών κατηγοριών “Ρυθμίσεις απορρήτου”, “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” και “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων”. Η πρώτη κατηγορία απαντήθηκε σωστά από 88.86% συμμετέχοντες, η δεύτερη είχε 100% σωστές απαντήσεις και η Τρίτη κατηγορία είχε 98.3% σωστές απαντήσεις. Ως μέσο όρο των τριών κατηγοριών είναι 170(95.72%) άτομα που απάντησαν σωστά τις ερωτήσεις αυτές που φανερώνουν αν οι κύπριοι χρήστες γνωρίζουν να χρησιμοποιούν σωστά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Πίνακας 27).

Πίνακας 27: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τις κατηγορίες ερωτήσεων “Ρυθμίσεις απορρήτου”, “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” και “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων”

	N	ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	P
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ	178	158.25	88.86%
ΓΝΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΒΟΛΗ	178	178	100%
ΓΝΩΣΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ SPAM ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ	176.5	173.5	98.3%
ΜΕΑΝ	177.5	169.92	95.72%

Σχετικά με το συγκεκριμένο ειδικό ερευνητικό ερώτημα τέθηκε μια υπόθεση : “Υπόθεση 1: Οι φοιτητές χρησιμοποιούν σωστά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Callens, 2014)”.

Όσον αφορά τους φοιτητές για την κατηγορία “Ρύθμιση απορρήτου”, για την πρώτη ερώτηση, “Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για το Λύκειο στο οποίο φοίτησε ο Πέτρος, ώστε μόνο οι γνωστοί του Πέτρου να μπορούν να το γνωρίζουν.” Απαντήθηκε σωστά από 84(84.8%) φοιτητές, η δεύτερη ερώτηση “Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για την πόλη διαμονής του Πέτρου, ούτως ώστε όλοι να μπορούν να δουν την πόλη που διαμένει.” απαντήθηκε σωστά από 91(91.9%) φοιτητές, η Τρίτη ερώτηση “Αν ο Πέτρος ήθελε τη δημοσίευση αυτή να τη βλέπουν μόνο κάποια άτομα του κύκλου του, ποια από τις πιο κάτω επιλογές θα έπρεπε να επιλέξει;” απαντήθηκε σωστά από 84(84.8%) φοιτητές και η τέταρτη ερώτηση “Αν το προφίλ σου είναι δημόσιο αυτό σημαίνει πως...” απαντήθηκε σωστά από 98(99%) άτομα. Ο μέσος όρος της κατηγορίας αυτής είναι 89 (90.13%) φοιτητές που απάντησαν σωστά στην κατηγορία αυτή (Πίνακας 28).

Πίνακας 28: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Ρυθμίσεις απορρήτου” σε σχέση με τους φοιτητές

	N	ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	P
7. Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για το Λύκειο στο οποίο φοίτησε ο Πέτρος, ώστε μόνο οι γνωστοί του Πέτρου να μπορούν να το γνωρίζουν. (Απάντηση: β- φίλοι)	99	84	84.8%
8.Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για την πόλη διαμονής του Πέτρου, ούτως ώστε όλοι να μπορούν να δουν την πόλη που διαμένει. (Απάντηση: α- δημόσια)	99	91	91.9%
15.Αν ο Πέτρος ήθελε τη δημοσίευση αυτή να τη βλέπουν μόνο κάποια άτομα του κύκλου του, ποια από τις πιο κάτω επιλογές θα έπρεπε να επιλέξει; (Απάντηση: δ- συγκεκριμένοι φίλοι)	99	84	84.8%
19.Αν το προφίλ σου είναι δημόσιο αυτό σημαίνει πως... (Απάντηση: δ- Όλοι μπορούν να δουν τι δημοσιεύεις και κοινοποιείς)	99	98	99%
MEAN	99	89.25	90.125%

Η κατηγορία “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” που αποτελείται από την ερώτηση, “Ο Πέτρος μέσω του λογαριασμού του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης που επέλεξε θέλει να δείχνει μια σοβαρή και επαγγελματική εικόνα προς τα έξω, παρά το νεαρό της ηλικίας του. Ποια είναι η πιο κατάλληλη εικόνα για να προσθέσει ως εικόνα προφίλ του ο Πέτρος;”. απαντήθηκε κι από τους 99(100%) φοιτητές του δείγματος σωστά(Πίνακας29).

Πίνακας 29: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” σε σχέση με τους φοιτητές

	N	ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	P
10.Ο Πέτρος μέσω του λογαριασμού του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης που επέλεξε θέλει να δείχνει μια σοβαρή και επαγγελματική εικόνα προς τα έξω, παρά το νεαρό της ηλικίας του. Ποια είναι η πιο κατάλληλη εικόνα για να προσθέσει ως εικόνα προφίλ του ο Πέτρος; (Απάντηση: β -Εικόνα2)	99	99	100%
MEAN	99	99	100%

Στην κατηγορία “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων” υπάρχουν δύο ερωτήματα, το πρώτο απαντήθηκε σωστά από 95(99%) άτομα από τους 96 και το δεύτερο ερώτημα, απαντήθηκε σωστά από 97 άτομα(98%). Ως μέσο όρο απάντησαν 96(98.5%) φοιτητές σωστά στην κατηγορία αυτή. (Πίνακας30).

Πίνακας 30: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την κατηγορία ερωτήσεων “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων” σε σχέση με τους φοιτητές

	N	ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	P
18.Σας έρχεται από κάποιον άγνωστο το πιο κάτω μήνυμα. Ποια είναι η πιο πιθανή εξήγηση και πως θα αντιδρούσατε; [LOL, is it his you? - “Αστείο, εσύ είσαι αυτός;”] (Απάντηση: δ- Το πιο πιθανόν να είναι ιός ή κάποιο ανεπιθύμητο μήνυμά. Δεν θα το ανοίξω κι ούτε θα πατήσω στο σύνδεσμο.)	96	95	99%
20.Σου έχει εμφανιστεί αυτό το μήνυμα - διαγωνισμός στο λογαριασμό σου, πως αντιδράς; (Απάντηση: β- Αμέσως κλείνω το παράθυρο.)	99	97	98%
MEAN	97.5	96	98.5%

Στον πίνακα31 φαίνεται η συνολική εικόνα των τριών κατηγοριών “Ρυθμίσεις απορρήτου”, “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” και “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων” όσον αφορά το δείγμα των φοιτητών. Η πρώτη κατηγορία απαντήθηκε σωστά από 90.13% φοιτητές, η δεύτερη είχε 100% σωστές απαντήσεις και η τρίτη κατηγορία είχε 98.5% σωστές απαντήσεις. Ως μέσο όρο των τριών κατηγοριών είναι 95(96.21%) άτομα που απάντησαν σωστά τις ερωτήσεις αυτές που φανερώνουν αν οι κύπριοι χρήστες γνωρίζουν να χρησιμοποιούν σωστά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Πίνακας31).

Πίνακας 31: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά τις κατηγορία ερωτήσεων “Ρυθμίσεις απορρήτου”, “Γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” και “Γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων” σε σχέση με τους φοιτητές

	N	ΣΩΣΤΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	P
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ	99	89.25	90.125%
ΓΝΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΒΟΛΗ	99	99	100%
ΓΝΩΣΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ SPAM ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ	97.5	96	98.5%
MEAN	98.5	94.75	96.21%

Με τη μέθοδο του συντελεστή συσχέτισης Crosstabs έχει ελεγχθεί η σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τους φοιτητές. Πιο συγκεκριμένα για τη συγκεκριμένη ανάλυση έγινε χρήση των μεταβλητών PassFail [απανακωδικοποιημένη μεταβλητή της μεταβλητής βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης όπου, 1 ισούται με Πέρασε(Pass) και 2 ισούται με Απέτυχε(Fail). Pass θεωρείται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης ο οποίος είναι ίσος ή μεγαλύτερος του 85 ενώ οι υπόλοιποι βαθμοί θεωρούνται fail] και φοιτητές.

Οι 58 (58.6%) από τους 99 φοιτητές πήραν βαθμό ίσο ή μεγαλύτερο του 85 ενώ 41(41.4%) φοιτητές πήραν πιο κάτω από 85 στο βαθμό του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου(Πίνακας32).

Πίνακας 32: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης σε σχέση με τους φοιτητές

			ΦΟΙΤΗΤΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΒΑΘΜΟΣ(PassFail)	1(Pass)	N	58	58
		P	58.6%	
	2(Fail)	N	41	41
		P	41.4%	41.4%
ΣΥΝΟΛΟ		N	99	99
		P	100%	100%

7.6 Τρίτο ειδικό ερευνητικό ερώτημα – “Αυτοαναφορές σε σχέση με βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;”

Το τρίτο και τελευταίο ειδικό ερευνητικό ερώτημα είναι το “ Σε ποιο βαθμό οι αυτοαναφορές των χρηστών μέσω κοινωνικής δικτύωσης για τις γνώσεις τους όσον αφορά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συμβαδίζουν με τις πραγματικές τους γνώσεις και δεξιότητες;”. Το ερώτημα αυτό αφορά τις μεταβλητές πρόβλεψης βαθμού από το διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο και ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης που πήραν στο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο.

Στη σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και του προβλεπόμενου βαθμού υπάρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = .087$). Αυτό σημαίνει πως όσον αυξάνεται ο προβλεπόμενος βαθμός τόσο αυξάνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του. Η σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05% (significance=pvalue=.252 δηλ. <0.05)(Πίνακας33).

Πίνακας 33: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την πρόβλεψη του βαθμού του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου και του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου

		ΒΑΘΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΒΑΘΜΟΥ
ΒΑΘΜΟΣ	PEARSON CORRELATION	1	.087
	SIG. (2-tailed)		.252
	N	176	176
	PEARSON CORRELATION	.087	1
ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΒΑΘΜΟΥ	SIG. (2-tailed)	.252	
	N	176	176

Έγιναν δύο υποθέσεις : “Υπόθεση 2: Τα άτομα που χρησιμοποιούν με μεγάλη συχνότητα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης θα έχουν αυτογνωσία ως προς το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης που έχουν σε αυτά (Vanwynsberghe, Vanderlinde, Georges & Verdegem, 2015).” και “Υπόθεση 3: Υπάρχει σημαντική διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα όσον αφορά στην προσωπική τους άποψη για τις ικανότητές τους σε σύγκριση με τις πραγματικές τους δυνατότητες (Li&Ranieri, 2012; Γιαννακοπούλου & Μπάτζιου, 2012).” Πιο κάτω θα γίνει έλεγχος των δύο υποθέσεων αν ισχύουν ή αν θα απορριφθούν.

Αρχικά, 161 άτομα δήλωσαν πως χρησιμοποιούν επί καθημερινής βάσεως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η ελάχιστη τιμή για την αυτοαναφορά του βαθμού για το διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο είναι το 7 ενώ η μέγιστη είναι το 100. Μέσος όρος των απαντήσεων είναι 81 (80.64) και η τυπική απόκλιση είναι 14.56 (Πίνακας34).

Πίνακας 34: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την αυτοαναφορά βαθμού και το δείγμα με το υψηλότερο βαθμό συχνότητας χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

	N	MIN	MAX	MEAN	SD
ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΒΑΘΜΟΥ	161	7	100	80.64	14.56

Η ελάχιστη τιμή για το βαθμό του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου είναι το 47 ενώ η μέγιστη είναι το 100. Μέσος όρος των απαντήσεων είναι 84 (93.78) και η τυπική απόκλιση είναι 9.046 (Πίνακας35).

Πίνακας 35: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και το δείγμα με το υψηλότερο βαθμό συχνότητας χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

	N	MIN	MAX	MEAN	SD
ΒΑΘΜΟΣ	161	47	100	83.78	9.046

Στη σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και της αυτοαναφοράς για το βαθμό αυτό για το δείγμα που η συχνότητα χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι σε καθημερινό επίπεδο, υπάρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.143$). Αυτό σημαίνει πως όσο πιο υψηλή είναι η πρόβλεψη του βαθμού τόσο αυξάνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του. Η σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05% (significance= p value=.071 δηλ. <0.05)(Πίνακας36).

Πίνακας 36: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, την αυτοαναφορά βαθμού και το δείγμα με το υψηλότερο βαθμό συχνότητας χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

		ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΒΑΘΜΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ
ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΒΑΘΜΟΥ	PEARSON CORRELATION SIG. (2-tailed)	1	.143 .071
	N	161	161
ΒΑΘΜΟΣ	PEARSON CORRELATION SIG. (2-tailed)	.143 .071	1
	N	161	161

Όπως φαίνεται στο πίνακα - Chi-Square Tests δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της αυτοαναφοράς των ανδρών και των γυναικών (p value= 0.117, είναι μεγαλύτερο από 0.05)(Πίνακας37).

Πίνακας 37: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά την αυτοαναφορά των δύο φύλων

	Value	Df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	30.049a	22	.117
Likelihood Ratio	34.179	22	.047
Linear-by-Linear Association	2.140	1	.144
N of Valid Cases	176		

Με τη μέθοδο του συντελεστή συσχέτισης Crosstabs έχει ελεγχθεί η σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συγκριτικά για άνδρες και γυναίκες. Πιο συγκεκριμένα για τη συγκεκριμένη ανάλυση έγινε χρήση των μεταβλητών PassFail και του φύλου.

Οι 30(50%) άνδρες από τους 60 πήραν βαθμό ίσο ή μεγαλύτερο του 85 ενώ οι 63(53.4%) γυναίκες από τις 118 πήραν κι αυτές βαθμό Pass. Οι 30(50%) άνδρες από τους 60 πήραν πιο κάτω από 85 στο βαθμό του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου όπως και οι 55(46.6%) γυναίκες από τις 118 του γυναικείου δείγματος(Πίνακας38).

Πίνακας 38: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό των δύο φύλων

			ΑΝΔΡΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΒΑΘΜΟΣ(PassFail)	1(Pass)	N	30	63	93
		P	50%	53.4%	52.2%
	2(Fail)	N	30	55	85
		P	50%	46.6%	47.8%
ΣΥΝΟΛΟ	N	60	118	178	
	P	100%	100%	100%	

Όπως φαίνεται στο πίνακα39 - Chi-Square Tests δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ του βαθμού των ανδρών και των γυναικών (p value= 0.669, είναι μεγαλύτερο από 0.05)(Πίνακας39).

Πίνακας 39: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό των δύο φύλων - Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	.183a	1	.669		
Continuity Correction b	.073	1	.788		
Likelihood Ratio	.183	1	.669		
Fisher's Exact Test				.751	.394
Linear-by-Linear Association	.182	1	.670		
N of Valid Cases	178				

Ο μέσος όρος των ανδρών για τη μεταβλητή πρόβλεψης βαθμού είναι 82 (81.9) και η τυπική απόκλιση είναι 12.34 ενώ ο μέσος όρος των γυναικών για τη μεταβλητή πρόβλεψης βαθμού είναι 78 (78.41) και η τυπική απόκλιση είναι 15.9. Η σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05% (significance=p value=.144 δηλ. >0.05) (Πίνακας40). Άρα δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα όσον αφορά στην προσωπική τους άποψη για τις ικανότητές τους στη ψηφιακή εγγραμματοσύνη για μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Πίνακας 40: Πίνακας περιγραφικών στατιστικών που αφορά το βαθμό των δύο φύλων ως προς την πρόβλεψη βαθμού

	N	MEAN	SD	SIG.(2 tailed)
ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΒΑΘΜΟΥ				
ΑΝΔΡΕΣ	58	81.90	12.34	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	118	78.41	15.9	
				0.144

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

8.1 Συμπεράσματα

Στόχοι της έρευνας αυτής ήταν η εύρεση του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης των Κύπριων πολιτών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης καθώς και η διερεύνηση των παραγόντων που τον επηρεάζουν. Επίσης ακόμη ένας στόχος ήταν η διερεύνηση του εάν οι Κύπριοι έχουν αυτογνωσία ως προς τις δεξιότητες τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή όχι. Οι στόχοι αυτοί έχουν επιτευχθεί με συλλογή και ανάλυση δεδομένων από ερωτηματολόγιο και διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο.

Η έρευνα κάνει χρήση του ορισμού που δόθηκε για την ψηφιακή εγγραμματοσύνη από τουςHaugeκαιPayton (2010), οι οποίοι ονομάζουν κάποιο άτομο ψηφιακά εγγράμματο μόνο και εφόσον το άτομο αυτό έχει το πακέτο των πιο κάτω δεξιοτήτων: λειτουργικές δεξιότητες, δημιουργικότητα, κριτική σκέψη και αξιολόγηση, πολιτισμική και κοινωνική κατανόηση, συνεργατικότητα, ικανότητα εύρεσης και επιλογής πληροφορίας, γνώσεις αποτελεσματικής επικοινωνίας και ηλεκτρονικής ασφάλειας.

Οι έρευνες οι οποίες μελετήθηκαν στα πλαίσια της βιβλιογραφικής ανασκόπησης της εργασίας αυτής ήταν των Γιαννακοπούλου και Μπάτζιου (2012), Callens (2014) και Vanwynsberghe, Vanderlinde, Georges, και Verdegem (2015). Οι έρευνες αυτές έχουν ως θεματική τους τη ψηφιακή εγγραμματοσύνη και πιο συγκεκριμένατη ψηφιακή εγγραμματοσύνη στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Καμία έρευνα δεν αναζήτησε το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης των ατόμων αλλά ούτε και τους παράγοντες επιρροής του. Καμία έρευνα δεν σύγκρινε αυτοαναφορές των συμμετεχόντων με τις πραγματικές τους δεξιότητες μέσω αντικειμενικών μεθόδων όπως είναι τα διαδικτυακά διαγνωστικά δοκίμια(Hargittai, 2009).

Αρχικά ως γενικό ερευνητικό ερώτημα τέθηκε το “ Σε ποιο βαθμό οι Κύπριοι είναι ψηφιακά εγγράμματοι όσον αφορά στα μέσα κοινωνικής δικτύωση;”. Η απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα δόθηκε με περιγραφικά στατιστικά, συγκεκριμένα με το μέσο όρο του αντικειμενικού βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης από το διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο που συμπληρώθηκε από 178 συμμετέχοντες. Ως αποτέλεσμα

φάνηκε πως οι κύπριοι πολίτες είναι ψηφιακά εγγράμματοι εφόσον ο μέσος όρος άγγιξε το 83 (83.34) και η βάση του συγκεκριμένου δοκιμίου ήταν 85 από τα 100.

Μέρος του γενικού ερευνητικού ερωτήματος ήταν επίσης η διερεύνηση των μεταβλητών από τις οποίες επηρεάζεται η ψηφιακή εγγραμματοσύνη όσον αφορά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Το πρώτο ειδικό ερώτημα αφορούσε το “Σε ποιο βαθμό συσχετίζεται η ψηφιακή εγγραμματοσύνη που αφορά μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media literacy) με μεταβλητές όπως την ηλικία, το φύλο, τα χρόνια χρήσης του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων, τη συχνότητα χρήσης του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων και την τυπική εκπαίδευση/μορφωτικό επίπεδο;”. Στο ερώτημα αυτό έχει εξεταστεί ο συσχετισμός του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης σε σχέση με διάφορες μεταβλητές οι οποίες είναι ηλικία, φύλο, χρόνια χρήσης του διαδικτύου, συχνότητα χρήσης διαδικτύου, χρόνια χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης, συχνότητα χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης και μορφωτικό επίπεδο.

Έχει αποκαλυφτεί πως η σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης και της ηλικίας ενός ατόμου είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.01% και πως υπάρχει μια χαλαρή αρνητική σχέση ($r = -0.27$) μεταξύ τους. Αυτό σημαίνει πως όσο αυξάνεται η ηλικία του χρήστη τόσο μειώνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του όσον αφορά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Άρα τα νεαρότερα σε ηλικιακά άτομα είναι σε μεγαλύτερο βαθμό ψηφιακά εγγράμματα όσον αφορά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης και χρόνων χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05%, και υπάρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.18$) μεταξύ των δύο μεταβλητών. Αυτό σημαίνει πως όσο αυξάνονται τα χρόνια χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης του ατόμου τόσο αυξάνεται και ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Άρα όσο πιο πολλά χρόνια ένα άτομο χρησιμοποιεί τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τόσο πιο εγγράμματο είναι σε αυτά.

Επίσης, η σχέση μεταξύ του βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης και των ωρών χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο

σημαντικότητας 0.01% και υπάρχει μια υπέρχει χαλαρή θετική σχέση ($r = 0.26$) μεταξύ τους. Αυτό σημαίνει πως όσο αυξάνονται οι ώρες χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης τόσο αυξάνεται ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης των ατόμων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Συμπερασματικά, φαίνεται πως ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης επηρεάζεται από τις μεταβλητές ηλικία, χρόνια χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης και ώρες χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης, και δεν επηρεάζεται από χρονιά χρήσης διαδικτύου, συχνότητα χρήσης διαδικτύου, ώρες χρήσης διαδικτύου και μορφωτικό επίπεδο.

Το δεύτερο ειδικό ερευνητικό ερώτημα ήταν το “Σε ποιο βαθμό τα άτομα που χρησιμοποιούν μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Facebook) γνωρίζουν πώς να τα χρησιμοποιούν σωστά;”. Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό χρειάστηκε να καταγραφούν οι σωστές ερωτήσεις που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες στις ερωτήσεις που ανήκαν στις κατηγορίες “ρυθμίσεις απορρήτου” , “γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” και “γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων”. Η ερώτηση της κατηγορίας , “γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” απαντήθηκε κι από τους 178 συμμετέχοντες σωστά (100%), ενώ οι ερωτήσεις της κατηγορίας “γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων” απαντήθηκαν 98% (98.3%) των συμμετεχόντων σωστά και οι ερωτήσεις της κατηγορίας “ρυθμίσεις απορρήτου” απαντήθηκαν σωστά από το 89% (88.86%) των συμμετεχόντων,. Ως μέσος όρος και των τριών κατηγοριών αναγράφηκε το 96%(95.72%) ως γνώστες διαχείρισης ρυθμίσεων απορρήτου, επιλογής προσωπικών δεδομένων ως προς την προβολή τους και απόρριψης spam μηνυμάτων. Το ποσοστό αυτό είναι αρκετά υψηλό σε σημείο που μπορεί να συμπεράνει κανείς πως οι κύπριοι πολίτες γνωρίζουν να χρησιμοποιούν “σωστά” τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και είναι αρκετά προσεκτικοί στη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης όσον αφορά στην προσωπική τους ασφάλεια αλλά και στην ασφάλεια των προσωπικών τους δεδομένων.

Στο σημείο αυτό σωστό θα ήταν να δοθεί ένας γενικός ορισμός του τι σημαίνει πως κάποιο άτομο γνωρίζει να χρησιμοποιεί “σωστά” τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Έτσι, με τον όρο σωστή χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης εννοούμε πως το άτομο αντιλαμβάνεται τις ρυθμίσεις και τις δυνατότητες που του παρέχονται από τα μέσα

κοινωνικής δικτύωσης και επιφέρει αλλαγές σε αυτές (στις ρυθμίσεις) έτσι ώστε να προστατεύει τον εαυτό του από κακόβουλες πράξεις άλλων ατόμων αλλά και κινδύνων που επιφέρει το ίδιο το διαδίκτυο από μόνο του. Επίσης, το άτομο αυτό να μπορεί να αντιλαμβάνεται την κάθε νέα ενέργεια που ασκεί ο ίδιος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και να είναι γνώστης των συνεπειών που θα έχει ως προς το πρόσωπό του αλλά και ως προς τα υπόλοιπα μέλη που απαρτίζει το συγκεκριμένο μέσο κοινωνικής δικτύωσης.

Η υπόθεση¹ ήταν ότι: “ Οι φοιτητές χρησιμοποιούν σωστά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης”. Για να εντοπιστεί η απάντηση στη συγκεκριμένη υπόθεση χρειάστηκε να ακολουθηθεί η πιο πάνω διαδικασία στο δείγμα των συμμετεχόντων που δήλωσαν ότι είναι φοιτητές.

Η ερώτηση της κατηγορίας “ γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” απαντήθηκε από όλους τους συμμετέχοντες σωστά (100%), ενώ οι ερωτήσεις της κατηγορίας “γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων” απαντήθηκαν 99% (98.5%) των συμμετεχόντων σωστά και οι ερωτήσεις της κατηγορίας “ρυθμίσεις απορρήτου” απαντήθηκαν σωστά από το 90% (90.13%) των φοιτητών. Ως μέσος όρος και των τριών κατηγοριών αναγράφηκε το 96%(96.21%). Έτσι, με τα πιο πάνω αποτελέσματα φαίνεται πως οι φοιτητές γνωρίζουν να χρησιμοποιούν σωστά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η υπόθεση αυτή επιβεβαιώνεται.

Ωστόσο, οι έρευνες των Callens (2014) και Bridges(2012) που διερεύνησαν μαθητικό και φοιτητικό δείγμα ισχυρίζονται πως το δείγμα αυτό δεν γνωρίζει να χειρίζεται σωστά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την παρούσα έρευνα, στην οποία βρέθηκε ότι οι φοιτητές είναι πολύ καλοί γνώστες στις κατηγορίες “ρυθμίσεις απορρήτου” ,“γνώση επιλογής προσωπικών δεδομένων για προβολή” και “γνώση απόρριψης spam μηνυμάτων”.

Το τρίτο και τελευταίο ειδικό ερώτημα ήταν το “ Σε ποιο βαθμό οι αυτοαναφορές των χρηστών μέσων κοινωνικής δικτύωσης για τις γνώσεις τους όσον αφορά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συμβαδίζουν με τις πραγματικές τους γνώσεις και δεξιότητες;” Για να απαντηθεί το ερώτημα αυτό έχει γίνει συσχέτιση μεταξύ αυτοαναφοράς βαθμού και βαθμού ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Έχει

αποκαλυφθεί πως δεν υπάρχει καμία στατικά σημαντική σχέση μεταξύ αυτών των δύο μεταβλητών, δηλαδή ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δεν σχετίζεται με την αυτοαναφορά βαθμού που έδωσε το κάθε άτομο. Με άλλα λόγια οι συμμετέχοντες δεν μπόρεσαν σε γενικές γραμμές να προβλέψουν σωστά σε ποιο βαθμό είναι ψηφιακά εγγράμματοι στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η δεύτερη υπόθεση της έρευνα ήταν “ Τα άτομα που χρησιμοποιούν με μεγάλη συχνότητα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης θα έχουν αυτογνωσία ως προς το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης που έχουν σε αυτά (Vanwynsberghe, Vanderlinde, Georges&Verdegem, 2015).” Για να απαντηθεί η υπόθεση χρειάστηκε αρχικά να καταγραφούν οι αυτοαναφορές των ατόμων που δήλωσαν πως χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης καθημερινά και στη συνέχεια, ο βαθμός ψηφιακής εγγραμματοσύνης που πήραν στο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο. Ο μέσος όρος των αυτοαναφορών αυτών ήταν 81 από τα 100 (80.64), από 161 άτομα. Όσον αφορά το μέσο όρο του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου από τα συγκεκριμένα 161 άτομα, ήταν 84%(83.78%). Μετά από ανάλυση συσχέτισης των δύο αυτών μεταβλητών, επέλθει πως η συγκεκριμένη σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως βάσιμη. Φαίνεται πως τα άτομα που χρησιμοποιούν με μεγάλη συχνότητα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δεν έχουν αυτογνωσία ως προς το βαθμό ψηφιακής εγγραμματοσύνης της και έτσι η υπόθεση αυτή δεν επιβεβαιώνεται.

Όσον αφορά την υπόθεση 3 “ Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα όσον αφορά στην προσωπική τους άποψη για τις ικανότητές τους σε σύγκριση με τις πραγματικές τους δυνατότητες.”, δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο φύλων στην πρόβλεψη βαθμού εφόσον η σχέση δεν είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 0.05% (significance=p value=.144 δηλ. >0.05). Έτσι η υπόθεση αυτή καταρρίπτεται.

8.2 Περιορισμοί Έρευνας

Οι περιορισμοί της έρευνας αφορούν κυρίως τα δειγματικό κομμάτι της μελέτης αυτής. Η έρευνα είχε κάποιους περιορισμούς, οι οποίοι ενδεχομένως να μειώνουν την ακρίβεια και αξιοπιστία των αποτελεσμάτων, καθώς επίσης και τη δυνατότητα γενίκευσης των αποτελεσμάτων ως προς τον πληθυσμό της Κύπρου. Όσον αφορά στο δείγμα, αποτελείται από άτομα ηλικίας άνω των 18 ετών, και στην πλειοψηφία τους μικρής

ηλικίας και φοιτητές. Τα αποτελέσματα της μελέτης έχουν τη δυνατότητα μικρής γενίκευσης λόγω του μικρού αριθμού του δείγματος (178 άτομα), λόγω του είδους της δειγματοληψίας η οποία χρησιμοποιήθηκε (δειγματοληψία ευκολίας, σε συνδυασμό με δειγματοληψία χιονοστιβάδας και όχι τυχαία όπως αρμόζει σε έρευνες γενίκευσης αποτελεσμάτων) καθώς και των ηλικιακών περιορισμών στο δείγμα.

8.3 Μελλοντικές Βελτιώσεις και Εισηγήσεις για Μελλοντικές Έρευνες

Αρχικά για επαλήθευση και για αποτελέσματα που έχουν δυνατότητα γενίκευσης χρειάζεται οι μελλοντικές έρευνες να εντοπίσουν μεγαλύτερο αριθμό δείγματος καθώς και να παρθούν δείγματα από όλες τις ηλικιακές ομάδες που είναι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην Κύπρο. Αυτό απαιτεί περισσότερο χρόνο στη διάθεση του ερευνητή. Επίσης το δείγμα πρέπει να αποτελεί δείγμα τυχαίας δειγματοληψίας.

Τέλος, ένα σημείο το οποίο θα μπορούσε να ξεκαθαρίσει μερικές από τις απαντήσεις των ερωτημάτων θα ήταν η προσθήκη μίας ακόμη ερώτησης αυτοαναφοράς βαθμού στο τέλος της διαδικασίας συμπλήρωσης του διαδικτυακού διαγνωστικού δοκιμίου. Έτσι με αυτό τον τρόπο, μετά από την πρώτη επαφή του συμμετέχοντα με το δοκίμιο και αποκτώντας μια γενική άποψη σχετικά με τη δυσκολία του δοκιμίου, πιθανόν να έδειχνε διαφορετική βαθμολόγηση από ότι στην πρώιμη φάση πριν από τη συμπλήρωση του δοκιμίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

10.1 Έντυπες Πηγές

1. Maxwell E. McCombs (2004) *Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion*
2. Callens, M. V. (2014). Using Bloom's taxonomy to teach course content and improve social media literacy. *Journal of Interdisciplinary Studies In Education*, 3(1), 17–26. Retrieved from <http://eds.a.ebscohost.com.proxy.lib.miamioh.edu/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=efa89b04-ac68-412e-a940-17c8284be0b0%40sessionmgr4009&hid=4205>
3. Murphy, D. G., Loeb, S., Basto, M. Y., Challacombe, B., Trinh, Q. D., Leveridge, M., Bultitude, M. (2014). Engaging responsibly with social media: The british journal of urology international (BJUI) guidelines. *BJU International*, 114(1), 9–11. <https://doi.org/10.1111/bju.12788>
4. Van Deursen, A. J. A. M., & van Dijk, J. A. G. M. (2010). Measuring internet skills. *International Journal of Human-Computer Interaction*, 26(10), 891–916. <https://doi.org/10.1080/10447318.2010.496338>
5. Hargittai, E. (2009). An Update on Survey Measures of Web-Oriented Digital Literacy. *Social Science Computer Review*, 27(1), 130–137. <https://doi.org/10.1177/0894439308318213>
6. Li, Y., & Ranieri, M. (2013). Educational and social correlates of the digital divide for rural and urban children: A study on primary school students in a provincial city of China. *Computers & Education*, 60(1), 197–209. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2012.08.001>
7. Χ. Καραγιαννίδης, Π. Πολίτης & Η. Καρασαββίδης (επιμ.), Πρακτικά Εργασιών του Πανελλήνιου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Τεχνολογίες της Πληροφορίας & Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση», Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος, 28-30 Σεπτεμβρίου 2012
8. Hague, C., & Payton, S. (2010). Digital literacy across the curriculum. Retrieved from www.futurelab.org.uk

9. Καμπακάκη, Ε. (2015). Οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας ως παράγοντας ένταξης : Η περίπτωση της τρίτης ηλικίας.
10. Ahn, J. (2013). What Can We Learn from Facebook Activity? Using Social Learning Analytics to Observe New Media Literacy Skills. *Proceedings of the Third International Conference on Learning Analytics and Knowledge - LAK '13*, 135–144. <https://doi.org/10.1145/2460296.2460323>
11. Correa, T., Hinsley, A. W., & de Zúñiga, H. G. (2010). Who interacts on the Web? The intersection of users' personality and social media use. *Computers in Human Behavior*, 26(2), 247–253. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2009.09.003>
12. Reynolds, R. (2016). Defining, designing for, and measuring “social constructivist digital literacy” development in learners: a proposed framework. *Educational Technology Research and Development*, 64(4), 735–762. <https://doi.org/10.1007/s11423-015-9423-4>
13. Solmaz, O. (2017). Social Media Literacy Practices of Multilingual Students, 9(1), 36–63.
14. Van Deursen, A. J. A. M., Helsper, E. J., & Eynon, R. (2016). Development and validation of the Internet Skills Scale (ISS). *Information Communication and Society*, 19(6), 804–823. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2015.1078834>
15. Vanwynsberghe, H., Vanderlinde, R., Georges, A., & Verdegem, P. (2015). The librarian 2.0: Identifying a typology of librarians' social media literacy. *Journal of Librarianship and Information Science*, 47(4), 283–293. <https://doi.org/10.1177/0961000613520027>
16. Correa, T. (2016). Digital skills and social media use: how Internet skills are related to different types of Facebook use among ‘digital natives’. *Information, Communication &*
17. Αθηνά, Π. (2011). Ανάλυση Συστημάτων Προτάσεων Και Εφαρμογή Αλγορίθμου Knn Στα Κοινωνικά Μέσα, 1–117. Retrieved from <http://artemis-new.cslab.ece.ntua.gr:8080/jspui/handle/123456789/5588>
18. Siddiq, F., Hatlevik, O. E., Olsen, R. V., Throndsen, I., & Scherer, R. (2016). Taking a future perspective by learning from the past - A systematic review of assessment instruments that aim to measure primary and secondary school students' ICT

literacy.

Educational

Research

Review.

<https://doi.org/10.1016/j.edurev.2016.05.002>

10.2 Ηλεκτρονικές Πηγές

Βασιλειάδου Σ. (2016, Νοέμβρης 19) *Κοινωνικά Δίκτυα - Οι νέες μορφές επικοινωνίας*. Retrieved from <https://www.semifind.gr/news/view/Nea/4961/koinonika-diktya--oi-nees-morfes-epikoinonias>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Τίτλος παραρτήματος

Ερωτηματολόγιο για δημογραφικά στοιχεία και μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Κοινοποιήθηκε ηλεκτρονικά με τη βοήθεια του googleforms μέσω Facebook και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

1.Φύλο

Ανδρας

Γυναίκα

2.Ηλικία(αριθμός π.χ 33, ΌΧΙ τριάντα-τρία)

3.Μορφωτικό Επίπεδο

α) Απόφοιτος δημοτικού ή λιγότερο

β) Απόφοιτος γυμνασίου

γ) Απόφοιτος λυκείου ή τεχνικής σχολής

δ) Φοιτητής/τρια σε κολέγιο ή πανεπιστήμιο

ε) Πτυχιούχος κολεγίου ή πανεπιστημίου (Πτυχίο)

ς) Πτυχιούχος πανεπιστημίου (Μεταπτυχιακός τίτλος)

η) Πτυχιούχος πανεπιστημίου (Διδακτορικός τίτλος)

4. Είσαι φοιτητής/τρια; (Εάν η απάντηση είναι “ναι”, ο συμμετέχοντας συνεχίζει με την ερώτηση 5, εάν όχι, ο συμμετέχοντας συνεχίζει με την ερώτηση 6)

α) Ναι

β) Όχι

5.Οι σπουδές σου έχουν σχέση με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;

α) Ναι

β) Όχι

6.Εργάζεσαι; (Εάν η απάντηση είναι “ναι”, ο συμμετέχοντας συνεχίζει με την ερώτηση 7, εάν όχι, ο συμμετέχοντας συνεχίζει με την ερώτηση 8)

α) Ναι

β) Όχι

7.Το επάγγελμα σου έχει σχέση με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;

- α) Ναι
- β) Όχι

8. Πόσα χρόνια περίπου είσαι χρήστης του διαδικτύου;

9. Πόσο συχνά χρησιμοποιείς το διαδίκτυο; (Εάν η απάντηση είναι “Καθημερινά”, ο συμμετέχοντας συνεχίζει με την ερώτηση 10, εάν όχι, ο συμμετέχοντας συνεχίζει με την ερώτηση 11)

- α) Μερικές μέρες το χρόνο
- β) Μερικές μέρες το μήνα
- γ) Μερικές μέρες την εβδομάδα
- δ) Καθημερινά

10. Πόσες ώρες την ημέρα το χρησιμοποιείς το διαδίκτυο;

11. Πόσα χρόνια περίπου είσαι χρήστης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης;

12. Πόσο συχνά χρησιμοποιείς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης; (Εάν η απάντηση είναι “Καθημερινά”, ο συμμετέχοντας συνεχίζει με την ερώτηση 13, εάν όχι, ο συμμετέχοντας συνεχίζει με την ερώτηση 14)

- α) Μερικές μέρες το χρόνο
- β) Μερικές μέρες το μήνα
- γ) Μερικές μέρες την εβδομάδα
- δ) Καθημερινά

13. Πόσες ώρες την ημέρα το χρησιμοποιείς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;

14. Ποιο μέσο κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιείς (1 ή περισσότερες απαντήσεις);

- α) Instagram
- β) Facebook
- γ) LinkedIn
- δ) Twitter
- ε) Άλλο

15. Ποιο μέσο κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιείς πιο συχνά (1 απάντηση);

- α) Instagram
- β) Facebook
- γ) LinkedIn

δ)Twitter

ε)Άλλο

16.Ποιο νομίζεις ότι είναι το επίπεδο των γνώσεων σου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;

α)Χαμηλό

β)Μέτριο

γ)Ψηλό

δ)Πολύ ψηλό

ε)Άριστο

17. Ποιο πιστεύεις πως θα είναι το σκορ που θα πάρεις στο διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο που εξετάζει την εγγραμματοσύνη σου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (1 αριθμό από το 0 μέχρι το 100 π.χ 90, ΟΧΙ 90-95);

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Τίτλος παραρτήματος

Διαδικτυακό διαγνωστικό δοκίμιο για μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Κοινοποιήθηκε ηλεκτρονικά με τη βοήθεια του google forms μέσω Facebook και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

1. Το πιο γνωστό και δημοφιλές μέσο κοινωνικής δικτύωσης, στον κόσμο.

Twitter Facebook LinkedIn Instagram

2. Το μέσο κοινωνικής δικτύωσης που επιτρέπει τη λήψη και κοινοποίηση φωτογραφιών και βίντεο. Είναι γνωστό για τα φίλτρα φωτογραφιών και βίντεο που προσφέρει.

Twitter Facebook LinkedIn Instagram

3. Το μέσο κοινωνικής δικτύωσης που επιτρέπει τη δημοσίευση κειμένου μέχρι 280 χαρακτήρων. Οι δημοσιεύσεις αυτές ονομάζονται “Tweets”.

Twitter Facebook LinkedIn Instagram

4. Θεωρείται ως επαγγελματικό μέσο κοινωνικής δικτύωσης και χρησιμοποιείται από εταιρείες ως online βιογραφικό και ως μέσο εύρεσης προσωπικού.

Twitter Facebook LinkedIn Instagram

5. Ο Πέτρος μόλις πήρε πτυχίο ιατρικής και θέλει να γίνει μέλος σε ένα μέσο κοινωνικής δικτύωσης με το οποίο θα κρατάει επαφή με άλλους γιατρούς και θα ανταλλάζουν πληροφορίες. Ωστόσο είναι αντιδεοντολογικό να έχει ως φίλους του άτομα που ήταν ή είναι ασθενείς του. Αντιστοίχησε τις πληροφορίες του Πέτρου στη σωστή θέση. (Αν χρησιμοποιείτε κινητό τηλέφωνο, παρακαλώ περιστρέψτε το)

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

ΟΝΟΜΑ

ΕΠΙΘΕΤΟ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ(email)

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ(email)

ΚΩΔΙΚΟΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΤΡΟ

1. peter.pv@mac.com	2. Παύλου
3. Πέτρος	4. ΡΙΚ34f765

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

	peter.pv@mac.com	Παύλου	Πέτρος	ΡΙΚ34f765
Όνομα	☐	☐	☐	☐
Επίθετο	☐	☐	☐	☐
Ηλ.Ταχυδρομείο	☐	☐	☐	☐
Κωδικός	☐	☐	☐	☐

6. Διάβασε τις περιγραφές και επέλεξε τα άτομα που είναι γνωστά στον Πέτρο και μπορεί να τα εμπιστευτεί ώστε να τα προσθέσει ως “φίλους” του στο λογαριασμό του. (1 ή περισσότερες απαντήσεις)

ΠΡΟΣΘΕΣΕ ΦΙΛΟΥΣ

	Μάριος Παύλου	☐
	Κυριακή Ηλία	☐
	Μαρία Γ.	☐
	Τάκης Παύλου	☐
	Άννα Κωνσταντίνου	☐

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ

Μάριος Παύλου: Αδερφός του Πέτρου

Κυριακή Ηλία: Μένει στην ίδια χώρα με τον Πέτρο

Μαρία Γ.: Μια πολύ όμορφη κοπέλα που ήταν ασθενής του Πέτρου

Τάκης Παύλου: Άγνωστο άτομο που έχει το ίδιο επίθετο με τον Πέτρο

Άννα Κωνσταντίνου: Συνάδελφος του Πέτρου

- Μάριος Παύλου: Αδερφός του Πέτρου
- Κυριακή Ηλία: Μένει στην ίδια χώρα με τον Πέτρο
- Μαρία Γ.: Μια πολύ όμορφη κοπέλα που ήταν ασθενής του Πέτρου
- Τάκης Παύλου: Άγνωστο άτομο που έχει το ίδιο επίθετο με τον Πέτρο
- Άννα Κωνσταντίνου: Συνάδελφος του Πέτρου

7.Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για το Λύκειο στο οποίο φοίτησε ο Πέτρος, ώστε μόνο οι γνωστοί του Πέτρου να μπορούν να το γνωρίζουν.

Προσθήκη πληροφοριών και διαχείριση απορρήτου

Όνομα Λυκείου

Δημόσια

Φίλοι

Μόνο εγώ

Προσαρμογή

α. β. γ.

Δημόσια

Φίλοι

Μόνο εγώ

δ. Προσαρμογή

8.Επέλεξε τη ρύθμιση απορρήτου για την πόλη διαμονής του Πέτρου, ούτως ώστε όλοι να μπορούν να δουν την πόλη που διαμένει.

Πόλη Διαμονής

Δημόσια

Φίλοι

Μόνο εγώ

Προσαρμογή

α. β. γ.

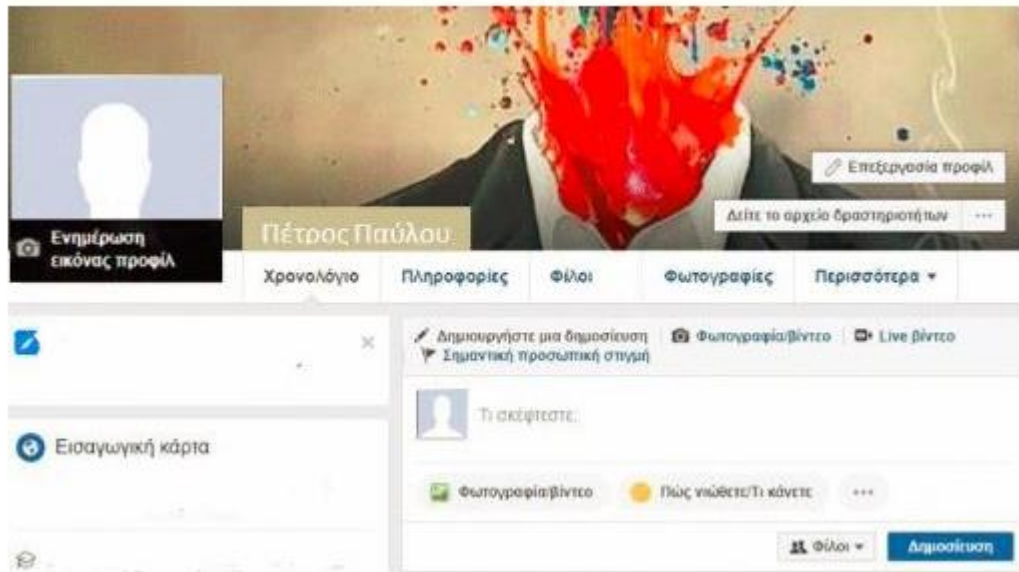
Δημόσια

Φίλοι

Μόνο εγώ

δ. Προσαρμογή

9. Που μπορεί να κάνει κλικ ο Πέτρος για να αλλάξει την εικόνα προφίλ του.

α.

β.

γ.

δ.

ε.

ζ.

η.

θ.

ι.

κ.

λ.

μ.

ν.

ξ.

10. Ο Πέτρος μέσω του λογαριασμού του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης που επέλεξε θέλει να δείχνει μια σοβαρή και επαγγελματική εικόνα προς τα έξω, παρά το νεαρό της ηλικίας του. Ποια είναι η πιο κατάλληλη εικόνα για να προσθέσει ως εικόνα προφίλ του ο Πέτρος;

α.

β.

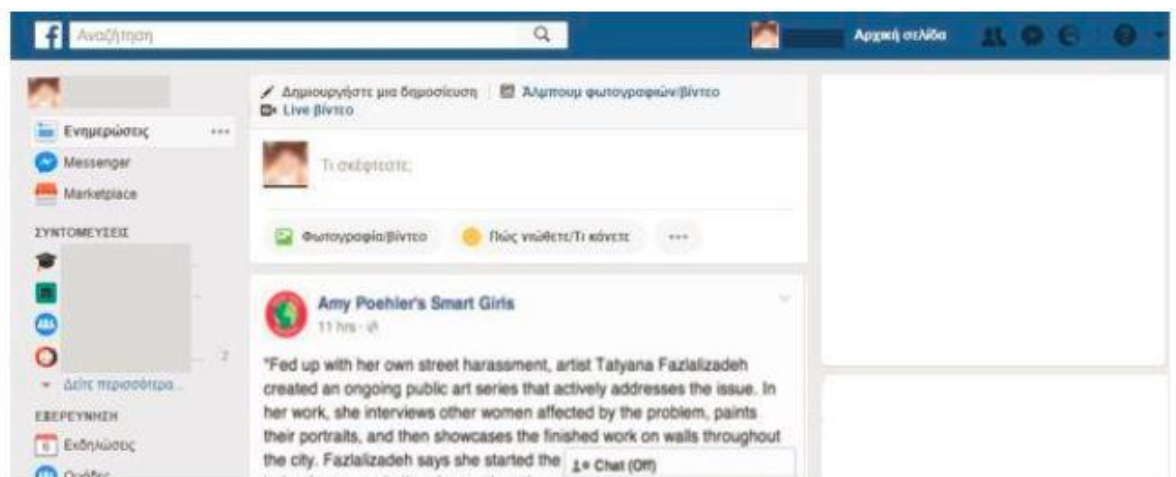
γ.

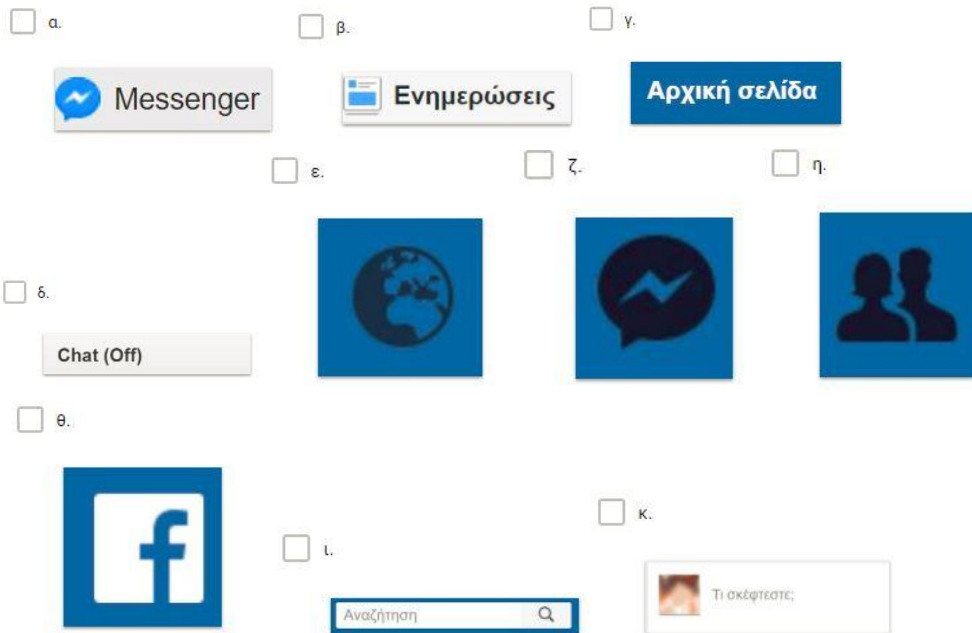

δ.

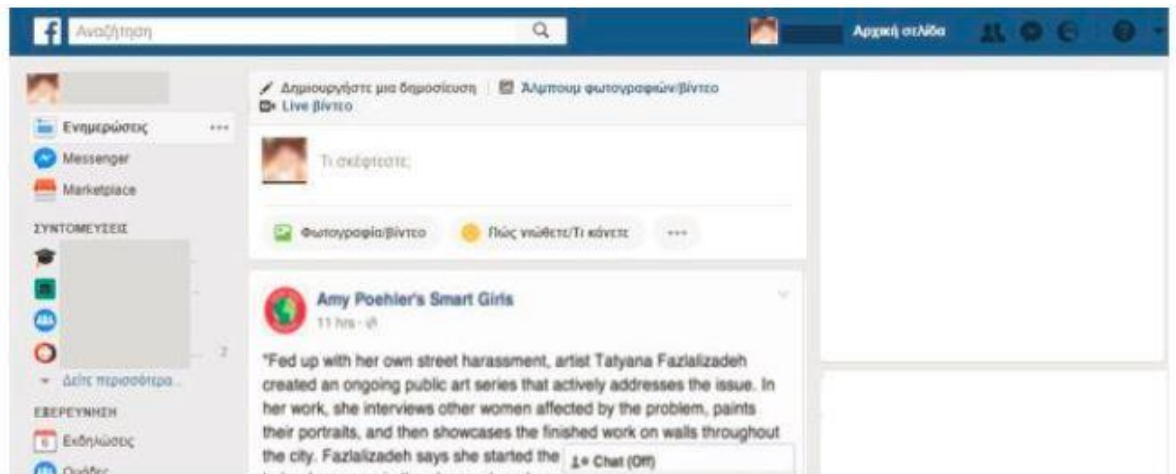

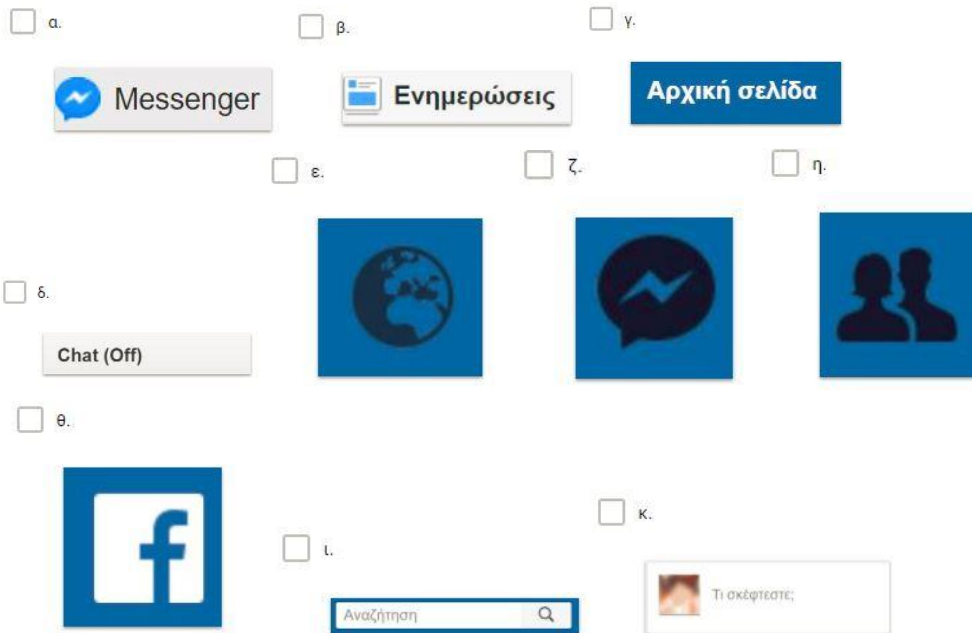
11. Σε ποιο σημείο της οθόνης πρέπει να κάνει κλικ ο Πέτρος για να στείλει ένα προσωπικό μήνυμα; (1 ή περισσότερες απαντήσεις)

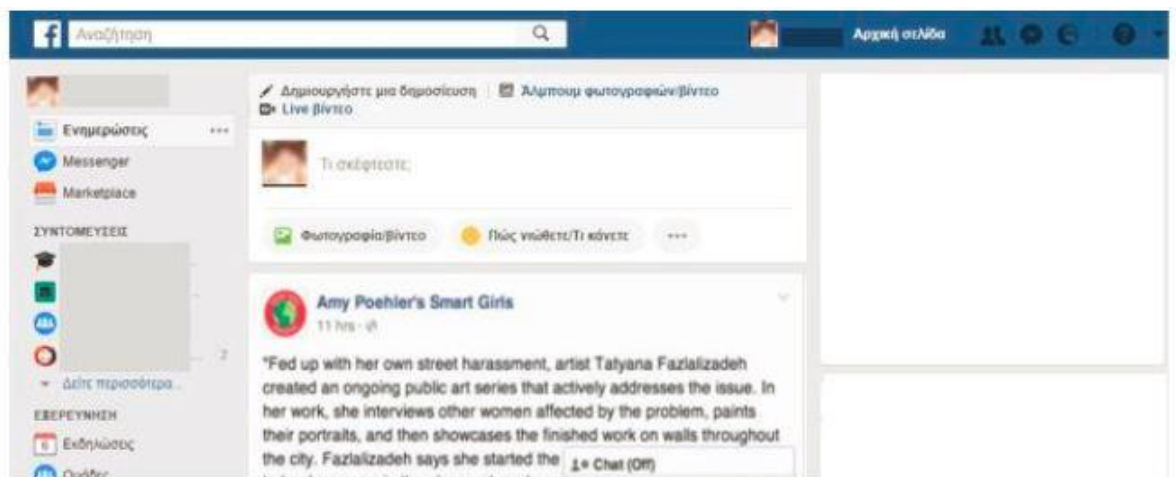

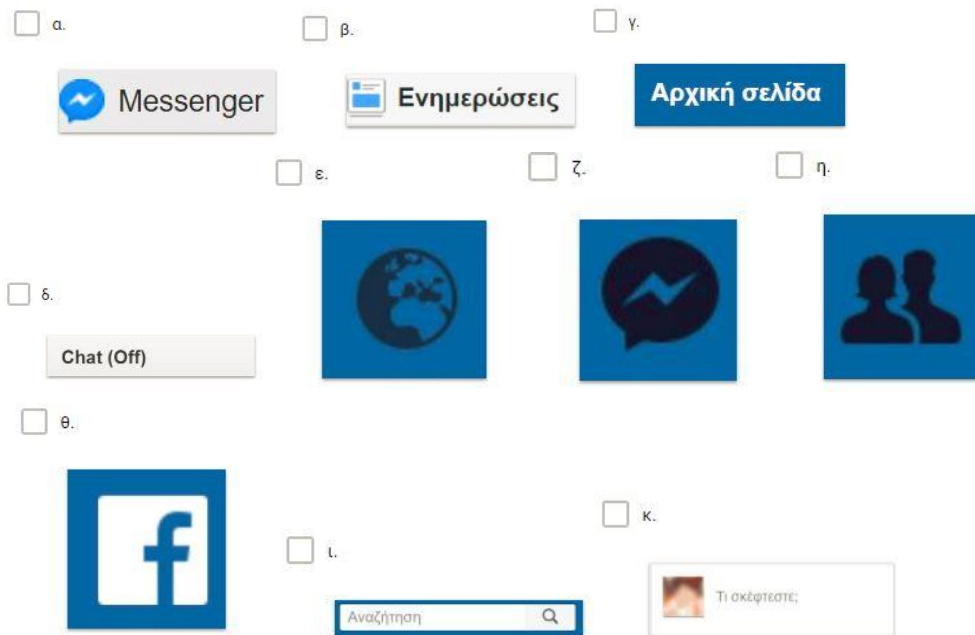
12. Σε ποιο σημείο της οθόνης πρέπει να κάνει κλικ ο Πέτρος για να βρει ένα άτομο που ψάχνει;

13. Σε ποιο σημείο της οθόνης πρέπει να κάνει κλικ ο Πέτρος για να δημοσιεύσει προσωπικές του απόψεις;

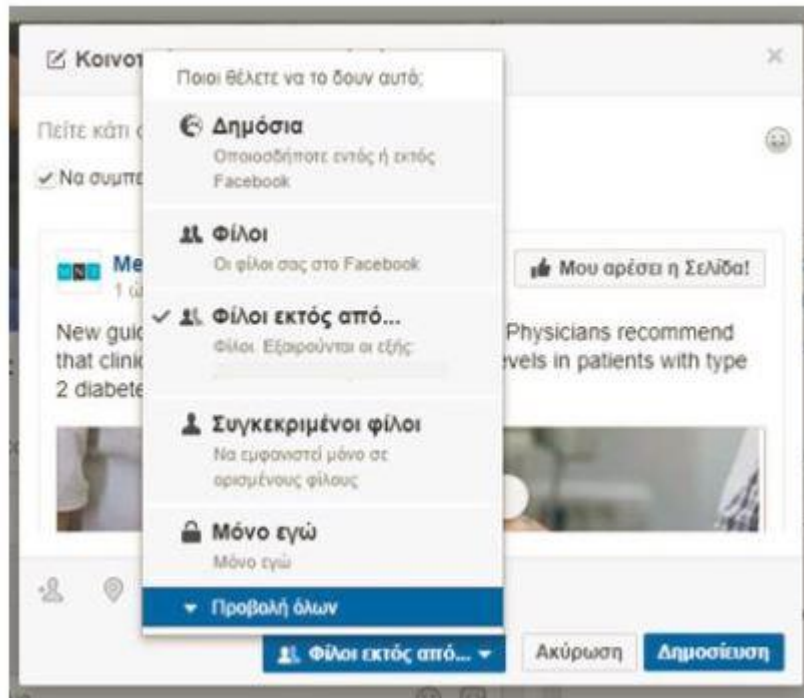

14. Ποιες είναι οι επιλογές κοινοποίησης που παρέχει το facebook; (1 ή περισσότερες απαντήσεις)

- Κοινοποίηση στο χρονολόγιό σας
- Κοινοποίηση στο χρονολόγιο ενός φίλου
- Κοινοποίηση σε ομάδα
- Κοινοποίηση σε μια εκδήλωση
- Κοινοποίηση σε σελίδα που διαχειρίζεσαι
- Κοινοποίηση στην ιστορία σας
- Κοινοποίηση με προσωπικό μήνυμα
- Όλες οι πιο πάνω επιλογές
- Καμία από τις πιο πάνω επιλογές

15. Αν ο Πέτρος ήθελε τη δημοσίευση αυτή να τη βλέπουν μόνο κάποια άτομα του κύκλου του, ποια από τις πιο κάτω επιλογές θα έπρεπε να επιλέξει;

- α. β. γ. δ.

Δημόσια

Φίλοι

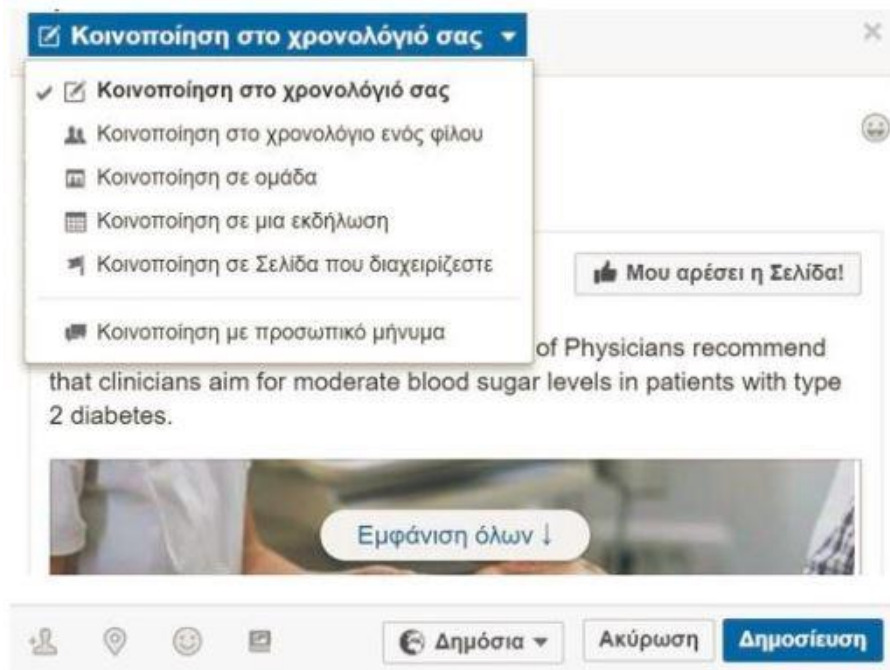
Φίλοι εκτός από...

Συγκεκριμένοι φίλοι

- ε.

Μόνο εγώ

16. Αν ο Πέτρος ήθελε να κοινοποιήσει το άρθρο αυτό σε ένα άτομο μέσω μηνύματος ποια από τις πιο κάτω επιλογές θα διάλεγε;

- α. β.
- γ. δ.
- ε. ζ.
- Κοινοποίηση στο χρονολόγιό σας
- Κοινοποίηση στο χρονολόγιο ενός φίλου
- Κοινοποίηση σε ομάδα
- Κοινοποίηση σε μια εκδήλωση
- Κοινοποίηση σε Σελίδα που διαχειρίζεστε
- Κοινοποίηση με προσωπικό μήνυμα

17. Ποια δυνατότητα σου δίνεται με το πιο κάτω κουμπί;

- Προσθήκη μιας προσωπικής ιστορίας σε κείμενο
- Προσθήκη δημοσίευσης στο ιστολόγιο
- Προσθήκη εικόνων και βίντεο διάρκειας 24 ωρών
- Προσθήκη εικόνων και βίντεο στο ιστολόγιο

18. Σας έρχεται από κάποιον άγνωστο το πιο κάτω μήνυμα. Ποια είναι η πιο πιθανή εξήγηση και πως θα αντιδρούσατε; [LOL, isithisyou? - “Αστείο, εσύ είσαι αυτός;”]

Μάλλον θα είναι κάποια αστεία φωτογραφία. Θα πατήσω στο σύνδεσμο να δω τι είναι.

Μάλλον θα με γνωρίζει από κάπου και προσπαθεί να έρθει πιο κοντά μου. Θα πατήσω στο σύνδεσμο και θα του απαντήσω.

Δεν το γνωρίζω και θα του απαντήσω πως δεν τον γνωρίζω από κάπου.

Το πιο πιθανόν να είναι ιός ή κάποιο ανεπιθύμητο μήνυμά. Δεν θα το ανοίξω κι ούτε θα πατήσω στο σύνδεσμο.

Δεν τον γνωρίζω αλλά θα πατήσω στο σύνδεσμο γιατί είμαι περίεργος να δω τι είναι.

19. Αν το προφίλ σου είναι δημόσιο αυτό σημαίνει πως...

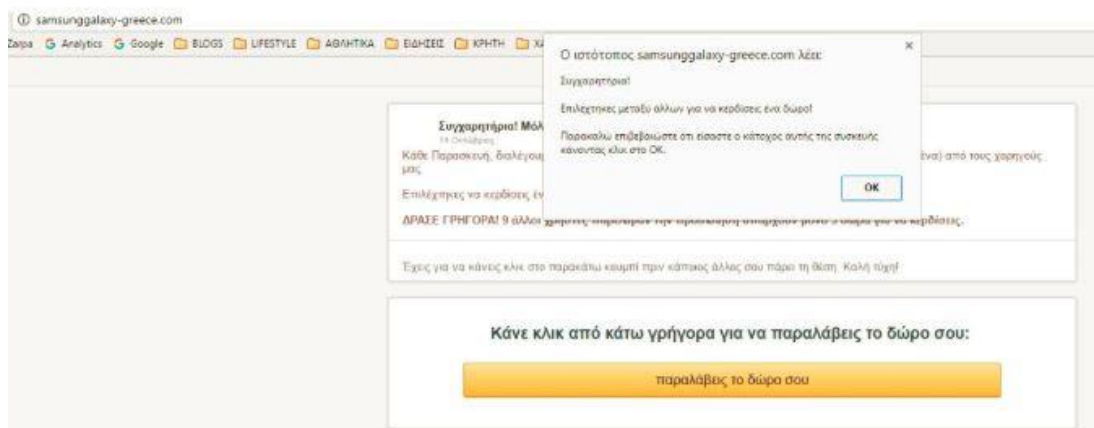
Μόνο αυτούς που έχεις φίλους μπορούν να δουν τι δημοσιεύεις και κοινοποιείς

Μόνο συγγενικά άτομα μπορούν να δουν τι δημοσιεύεις και κοινοποιείς

Κανείς δεν μπορεί να δει τι δημοσιεύεις και κοινοποιείς

Όλοι μπορούν να δουν τι δημοσιεύεις και κοινοποιείς

20. Σου έχει εμφανιστεί αυτό το μήνυμα - διαγωνισμός στο λογαριασμό σου, πως αντιδράς;

Ενθουσιασμένος χωρίς να διαβάσω περισσότερα πατώ "OK" και "παραλαβή του δώρου μου".

Αμέσως κλείνω το παράθυρο.

Διαβάζω λίγα πράγματα και πατώ "OK" και "παραλαβή δώρου".

Ακολουθούν δύο ερωτήσεις με την απάντηση των οποίων θα μπορούν να αφαιρεθούν τα ανώνυμα δεδομένα σας από την έρευνα αν θελήσετε να αποσυρθείτε από αυτή στο μέλλον.

-Ποια είναι η αγαπημένη σου λέξη;

-Ποια είναι τα 2 αρχικά του ονόματός σου; π.χ "ΜΑ" από το Μάριος